**Evropski parlament**
2024-2029

**SPREJETA BESEDILA**

# P10_TA(2026)0111

## Vmesno poročilo o predlogu večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034

### Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. aprila 2026 o predlogu uredbe Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 (COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

*Evropski parlament*,

– ob upoštevanju členov 8, 285, 287, 311, 312, 323 in 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. julija 2025 z naslovom Dinamičen proračun EU za prednostne naloge prihodnosti – Večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 (COM(2025)0570),

– ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. julija 2025 za uredbo Sveta o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 (COM(2025)0571),

– ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. julija 2025 za sklep Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa (EU, Euratom) 2020/2053 (COM(2025)0574),

– ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. julija 2025 o medinstitucionalnem sporazumu med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju (COM(2025)0572),

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. maja 2025 o prenovljenem dolgoročnem proračunu za Unijo v spreminjajočem se svetu[1],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. septembra 2025 o vlogi

[1] UL C, C/2026/575, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj.

naložb kohezijske politike pri reševanju sedanje stanovanjske krize[2],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2026 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2025[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije[4],

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (uredba o pogojenosti s pravno državo)[5],

– ob upoštevanju poročila Enrica Lette z dne 10. aprila 2024 z naslovom *Much more than a market* (Veliko več kot trg) (v nadaljnjem besedilu: poročilo Enrica Lette),

– ob upoštevanju poročila Maria Draghija z dne 9. septembra 2024 z naslovom *The future of European competitiveness* (Prihodnost evropske konkurenčnosti) (v nadaljnjem besedilu: poročilo Maria Draghija),

– ob upoštevanju poročila Saulija Niinistöja z dne 30. oktobra 2024 z naslovom *Safer together – strengthening Europe's civilian and military preparedness and readiness* (Skupaj varnejši: krepitev civilne in vojaške pripravljenosti Evrope) (v nadaljnjem besedilu: Niinistöjevo poročilo),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. februarja 2026 o vzhodnih regijah EU, ki mejijo na Rusijo, Belorusijo in Ukrajino – Močne regije za varno Evropo (COM(2026)0082),

– ob upoštevanju svojih resolucij o najbolj oddaljenih regijah ter čezmorskih državah in ozemljih, s tem povezanih veljavnih politikah in publikacijah Komisije v zvezi s posebno podporo tem regijam, tudi na področju kmetijstva,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2025 z naslovom Kulturni kompas za Evropo (COM(2025)0785),

- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z

---

2 UL C, C/2026/1474, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1474/oj.
3 Sprejeta besedila, P10_TA(2026)0013.
4 UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
5 UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

dne 22. januarja 2026 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034,

- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 22. januarja 2026 o lastnih sredstvih – predlog za leto 2025,

– ob upoštevanju resolucije Evropskega odbora regij z dne 15. oktobra 2025 o predlogu večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034,

– ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 4. marca 2026 z naslovom Večletni finančni okvir po letu 2027, vključno s svežnjem o virih lastnih sredstev,

– ob upoštevanju ustreznih poročil Evropskega računskega sodišča v zvezi z večletnim finančnim okvirom,

– ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 15. konferenci pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (COP 15) 19. decembra 2022 v Montrealu (Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost),

– ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic UNFCCC (COP 21) 12. decembra 2015 v Parizu (Pariški sporazum),

– ob upoštevanju ciljev Združenih narodov glede trajnostnega razvoja,

– ob upoštevanju Konvencije ZN o pravicah invalidov,

– ob upoštevanju sestankov predsednikov na podlagi člena 324 PDEU,

– ob upoštevanju pisma predsednice Evropske komisije Ursule von der Leyen ciprskemu predsedniku Nikosu Hristodulidisu kot predsedujočemu Svetu in predsednici Evropskega parlamenta Roberti Metsola z dne 6. januarja 2026 o skupni kmetijski politiki v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034,

– ob upoštevanju člena 107(5) Poslovnika,

– ob upoštevanju vmesnega poročila Odbora za proračun (A10-0105/2026),

A. ker si mora Unija na podlagi člena 311 PDEU za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik zagotoviti potrebna sredstva;

B. ker se je hitro izkazalo, da sedanji večletni finančni okvir ni primeren za odzivanje na številne krize, inflacijo in nove politične izzive, ki v času njegovega sprejetja niso bili predvideni in jih tudi ni bilo mogoče predvideti; ker je bil večletni finančni okvir za zagotovitev potrebnega financiranja potisnjen do skrajnih meja, med drugim s tem, ko so se – potem ko so bile izčrpane vse razpoložljive razlike do zgornje meje in je bilo sprejetih več sprememb okvira – uporabljali

določbe o prožnosti in posebni instrumenti kot še nikoli doslej; ker ta orodja niso zamišljena kot nadomestek za dobro dolgoročno proračunsko načrtovanje; ker so se zaradi tega programi, kot je kohezijska politika, večkrat uporabljali za odzivanje na izredne razmere, kar je otežilo doseganje njihovih prvotnih dolgoročnih ciljev;

C. ker se je izkazalo, da je vmesna revizija večletnega finančnega okvira, dogovorjena leta 2024, nujna za reševanje novih prednostnih nalog in izzivov, in ker pomanjkanje sredstev še naprej ogroža sedanji večletni finančni okvir;

D. ker bo vzpostavitev novega večletnega finančnega okvira ključen trenutek za Unijo, saj bo omogočil sprejetje skupne vizije in odločitev o prihodnjih političnih prednostnih nalogah, poleg tega pa bo Uniji omogočil, da jih izpolni; ker bi moralo biti financiranje novih in tradicionalnih prednostnih nalog uravnoteženo, da bi zaščitili skupne politike Unije, na katerih temelji njen politični projekt; ker bi bilo treba pri naslednjem večletnem finančnem okviru spoštovati načelo subsidiarnosti;

E. ker svetovno okolje zaznamujejo geopolitične napetosti, gospodarska nestanovitnost, tveganja za energetsko varnost, s podnebjem povezane nesreče in spreminjajoče se varnostne grožnje, vključno z vrnitvijo zelo intenzivnega vojskovanja v soseščino EU, zato EU potrebuje proračun, ki se bo lahko prilagajal notranjim in zunanjim šokom, zlasti z vlaganjem v industrijo, dvojni prehod, povezljivost in infrastrukturo, pa tudi civilno pripravljenostjo in zaščito ter naložbami v socialne politike;

F. ker je treba z naslednjim večletnim finančnim okvirom zagotoviti, da bo proračun EU še naprej naložbeno orodje ter bo imel osrednjo vlogo pri odzivanju na potrebe naših državljanov in podpiranju evropskih podjetij, zlasti malih in srednjih;

G. ker so dolgoletne politike EU, zajete v predlogu načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva, ključne politike evropskega projekta ter prispevajo k odpornosti, koheziji, konvergenci in avtonomiji Evropske unije, hkrati pa so bistvene za njeno varnost in suverenost v sedanjih mednarodnih razmerah, pa tudi za njeno gospodarsko, socialno in teritorialno stabilnost ter njene trajnostne cilje;

H. ker se Unija v spreminjajočih se geopolitičnih in gospodarskih razmerah spopada z vse večjo vrzeljo v konkurenčnosti, kar ogroža njeno dolgoročno produktivnost, strateško avtonomijo, odpornost in zmožnost ukrepanja; ker mora Unija precej povečati svoje naložbene zmogljivosti, da bo konkurenčna na svetovni ravni;

I. ker bi bilo treba v naslednjem večletnem finančnem okviru ustrezno upoštevati nove tehnološke razmere;

J. ker je treba s proračunom EU glede na drastično zmanjšanje sredstev USAID ohraniti vlogo Unije kot vodilne svetovne donatorice razvojne pomoči in podnebnega financiranja v skladu s svetovnimi obveznostmi in zavezami Unije;

K. ker Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin; ker kršitve teh vrednot ogrožajo kohezijo Unije, krhajo pravice njenih državljanov in slabijo vzajemno zaupanje med državami članicami;

L. ker je v členu 8 PDEU določeno načelo vključevanja vidika spola;

M. ker Komisija ocenjuje, da bodo za doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2050 potrebne dodatne naložbe v višini 1,5 % bruto domačega proizvoda na leto v primerjavi z desetletjem 2011–2020, in ker te vrzeli ni mogoče zapolniti samo iz proračuna EU; ker kriza zaradi podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja povzroča visoke zdravstvene in gospodarske stroške; ker je bistveno, da EU vlaga v programe s podnebnimi in okoljskimi cilji;

N. ker mora okoljska politika EU na podlagi člena 191 PDEU temeljiti na previdnostnem načelu;

O. ker mora Unija na podlagi člena 349 PDEU podpirati najbolj oddaljene regije; ker se je program možnosti za oddaljene in otoške regije (POSEI) v zvezi s tem izkazal za pomembnega;

P. ker imajo države članice še naprej pravico, da same odločajo o svoji mešanici energijskih virov;

Q. ker je pakt za Sredozemlje celovit okvir EU, ki naj bi poglobil strukturirana in trajna partnerstva s partnericami iz južnega Sredozemlja;

R. ker se na podlagi Protokola št. 10 o Cipru uporaba pravnega reda Unije odloži na tistih območjih Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper; ker zaradi tega izrednega stanja zakoniti lastniki zemljišč že desetletja ne morejo dostopati do svoje lastnine, je uporabljati in uživati; ker je lastninska pravica zaščitena v skladu s členom 17 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah;

S. ker so plačila, povezana z instrumentom NextGenerationEU, pomembno vplivala na letni proračunski postopek v sedanjem večletnem finančnem okviru, saj ni bilo predvideno, da bi stroške izposojanja krili nad zgornjimi mejami, ki jih je predlagal Parlament; ker bo odplačevanje v okviru instrumenta NextGenerationEU vplivalo na naslednji večletni finančni okvir, pri čemer bo treba odplačati obresti in glavnico;

T. ker je Komisija 16. julija 2025 predstavila sklop predlogov o uredbi o večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 in sklep o lastnih sredstvih EU, ki so jim sledili zakonodajni predlogi za uvedbo novih programov, skladov in instrumentov EU;

1. poudarja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru Uniji zagotoviti potrebna finančna sredstva, da se bo lahko odzvala na hitro spreminjajoče se geopolitično, gospodarsko in socialno okolje, hkrati pa uresničevala dolgoletne politike in nove prednostne naloge; vztraja, da mora proračun EU ostati naložbeni proračun, ki lahko podpira državljane, regije in podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, hkrati pa povečuje odpornost, konkurenčnost in socialno kohezijo Unije;

2. poziva, naj večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 znaša 1,27 % bruto nacionalnega dohodka (BND) EU, pri čemer bi bilo treba servisiranje dolga v okviru instrumenta NextGenerationEU, ki ustreza dodatnim 0,11 % BND EU, izključiti iz 1,27 % in ga obračunati nad zgornjimi mejami; ponavlja, da mora biti naslednji večletni finančni ovir ambicioznejši, saj sedanja raven financiranja ne ustreza političnim ambicijam Unije, in ga je treba zaščititi pred inflacijskimi šoki; poudarja, da je to najnižja raven, da bo lahko Unija izpolnila svoje zaveze iz Pogodb, se odzvala na pričakovanja državljanov in obravnavala glavne izzive, vključno z vrnitvijo obsežnega vojskovanja v soseščino EU, spreminjajočimi se varnostnimi grožnjami, zelo zahtevnimi gospodarskimi in socialnimi razmerami, vrzeljo v konkurenčnosti ter vse hujšo podnebno krizo in krizo biotske raznovrstnosti;

3. odločno nasprotuje vsem pristopom, ki bi privedli do razdrobljenosti enotnega trga ali ponovne nacionalizacije proračuna EU, ter ostro zavrača vsakršen premik k Uniji „à la carte“; meni, da Komisijin pristop „en načrt na državo članico“ spodkopava politike EU, zapisane v Pogodbah, ustvarja nepotrebno konkurenco med upravičenci, ogroža evropsko razsežnost porabe, slabi upravljanje na več ravneh, izpodbija načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter zmanjšuje preglednost;

4. poziva k povečanju sredstev za razdelek 1, da bi financiranje vsaj ohranili na ravni sedanjega večletnega finančnega okvira; zato poziva k znatnemu, ločenemu in ustreznemu financiranju skupne kmetijske politike, skupne ribiške politike, kohezijske politike, Evropskega socialnega sklada in notranjih zadev; v zvezi s tem vztraja, da je treba tem politikam v celoti dodeliti nenamenske zneske v okviru načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva, s čimer bi zagotovili večjo predvidljivost za končne upravičence; ponovno poudarja, da je treba ohraniti horizontalni izvedbeni okvir in pravila za te politike, vključno s pogojevanjem s pravno državo, da bi zagotovili skladnost in preprečili razdrobljenost; poziva, naj se oblikujejo regionalna poglavja v skladu z institucionalnimi okviri držav članic ter naj bodo

regionalne in lokalne oblasti v celoti vključene v oblikovanje, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje programov iz razdelka 1 na podlagi načel deljenega upravljanja, upravljanja na več ravneh in partnerstva;

5. pozdravlja, da so bile politike, vključene v razdelek 2, v skladu z dolgoletnimi pozivi Parlamenta precej okrepljene z dvakrat več sredstvi kot v prejšnjem obdobju, kar bo Uniji omogočilo boljše odzivanje na prihodnje izzive v vse bolj nepredvidljivem svetovnem okolju; priznava, da je treba povečati zmogljivost Unije za ukrepanje na ključnih strateških področjih, vključno s konkurenčnostjo, obrambo in varnostjo, raziskavami in inovacijami, dvojnim prehodom, infrastrukturo, zdravjem in pripravljenostjo na krize, izobraževanjem in kulturo;

6. zato poziva k ustrezni okrepitvi prednostnih programov v razdelku 2, vključno z Evropskim skladom za konkurenčnost, programom Obzorje Evropa, Instrumentom za povezovanje Evrope, programoma Erasmus+ in AgoraEU ter mehanizmom EU na področju civilne zaščite, z dodelitvijo sredstev za ukrepe, povezane s programom EU za zdravje in programom LIFE, v okviru Evropskega sklada za konkurenčnost;

7. pozdravlja povečanje sredstev za razdelek 3 kot znak zaveze Unije, da bo okrepila svojo vlogo svetovne akterke; vendar meni, da je predlagana raven glede na obseg svetovnih izzivov še vedno nezadostna;

8. zato poziva k ustrezni okrepitvi razdelka 3, da bo EU lahko podpirala prihodnjo širitev, se odzivala na vse večje potrebe v smislu razvoja, humanitarnih kriz in vzpostavljanja miru, podpirala Ukrajino in druge partnerje ter branila vrednote Unije, človekove pravice in demokracijo po vsem svetu, hkrati pa krepila multilateralizem; vztraja, da je treba humanitarno pomoč še naprej namensko dodeljevati, in sicer prek skladnega okvira z ustrezno financirano letno osnovo; poziva, naj se glede na nedavne grožnje ozemeljski celovitosti Grenlandije in širše geopolitične razmere povečajo sredstva za čezmorske države in ozemlja;

9. poudarja, da se mora naslednji večletni finančni okvir osredotočiti na financiranje evropskih javnih dobrin z vidno dodano vrednostjo v primerjavi z nacionalno porabo, kot so čezmejni projekti; opozarja, da evropski državljani in podjetja zahtevajo ukrepanje EU; poziva k ciljno usmerjenim strateškim naložbam sredstev EU, da bi zadovoljili njihove potrebe na prednostnih področjih, kot so stanovanja, energija in varnost;

10. pozdravlja predlog Komisije za okrepljen instrument prilagodljivosti in poziva, naj se dopolni z dodatnimi viri, vključno z neporabljenimi razlikami do zgornje meje in vrnjenimi sredstvi iz finančnih

instrumentov, brez poseganja v sektorska pravila; poziva k namenski solidarnostni rezervi za naravne nesreče, ki bi se uporabljala nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira kot zadnja možnost za financiranje odziva Unije na posebne potrebe v EU po škodi zaradi naravnih nesreč;

11. je zelo zaskrbljen, ker se v predlogih Komisije ključne politične in proračunske odločitve preusmerjajo v delovne programe Komisije, sprejete brez sodelovanja sozakonodajalcev; vztraja, da je treba vse vsebinske politične odločitve določiti v ustreznih temeljnih aktih, pri tem pa v celoti spoštovati pristojnosti Parlamenta kot sozakonodajalca in proračunskega organa; poudarja, da poenostavitev ne sme pomeniti manjše preglednosti, demokratične odgovornosti ali nadzorne vloge Parlamenta; je zelo zaskrbljen, da se za znaten del programov v naslednjem večletnem finančnem okviru široko uporablja financiranje, ki ni povezano s stroški, in svari, da ta pristop brez ustreznih zaščitnih ukrepov prinaša velika tveganja in zmanjšuje možnost revizije;

12. poudarja, da je spoštovanje vrednot Unije in pravne države bistven osnovni pogoj za dostop do sredstev EU; vztraja, da je treba zagotoviti celovit in skladen nabor orodij za vrednote EU, ki bo zajemal demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v celotnem proračunu EU; vztraja pri trdnem pristopu, s katerim bi zagotovili, da zakoniti končni prejemniki ne bodo kaznovani za kršitve pravne države, ki jih storijo njihove vlade;

13. odločno poudarja, da so nujno potrebni vzdržni, predvidljivi in odporni prihodki za proračun EU na podlagi člena 310 PDEU, ki bi morali ustrezati odhodkovni strani in strateškim prednostnim nalogam ter ugotovljenim finančnim potrebam EU; ponovno potrjuje, da je Parlament trdno zavezan uvedbi novih virov lastnih sredstev, ne le za odplačilo dolga v okviru instrumenta NextGenerationEU, temveč tudi za financiranje povečanih političnih ambicij Unije; pozdravlja prizadevanja Komisije, da bi opredelila nove vire lastnih sredstev in predlagala nekaj izboljšav za tradicionalna lastna sredstva; podpira širši „pristop košarice“, ki ga je predlagala Komisija, in poziva Svet, naj odpravi zastoj, ki traja od leta 2020 v zvezi s košarico novih resničnih virov lastnih sredstev, da bi dosegli raven prihodkov v višini vsaj 60 milijard EUR na leto; poudarja, kako pomemben je predlog Komisije za novo vrsto kriznega mehanizma, ki bi Uniji lahko omogočil, da se hitro odzove na nepričakovane dogodke; poudarja, da bo Parlament odobril le dolgoročni proračun, vključno s prihodkovno stranjo, ki bo ustrezal namenu Unije v spreminjajočem se svetu;

14. meni, da so stališča iz tega vmesnega poročila mandat Parlamenta za pogajanja o večletnem finančnem okviru in da jih mora Svet v skladu s členom 312(5) PDEU upoštevati, da bi pridobil odobritev Parlamenta; je pripravljen konstruktivno sodelovati in začeti

smiselna pogajanja s Svetom, da bi pripravili dolgoročni proračun, ki bo ustrezal potrebam Unije; poziva, naj institucije do konca leta 2026 hitro dosežejo dogovor, da bi pravočasno sprejeli večletni finančni okvir in omogočili izvajanje programov porabe od 1. januarja 2028;

***Zadeve, povezane z večletnim finančnim okvirom***

15. zahteva, da se Evropski parlament vključi v vse faze postopka večletnega finančnega okvira, kot je določeno v Pogodbah v členu 312(5) PDEU; meni, da mora Svet ustrezno upoštevati tukaj navedeno stališče Parlamenta, da bi pridobil njegovo odobritev v skladu s členom 312 PDEU;

*Skupni obseg*

16. želi spomniti na svoje stališče, da je treba v hitro spreminjajočem se svetu, v katerem ljudje od Unije upravičeno pričakujejo več ter v katerem se Unija spopada z vse več krizami in svetovnimi izzivi, naslednjemu večletnemu finančnemu okviru nameniti več sredstev v primerjavi z obdobjem 2021–2027, pri čemer se je treba oddaljiti od ravni 1 % BND EU, s katero se je Unija v preteklosti sama omejevala; obžaluje, da se Komisija, namesto da bi predstavila resnično ambiciozen predlog, skriva za skupnim zneskom 2 bilijona EUR v tekočih cenah, ki v resnici znaša le 1,763 bilijona EUR v stalnih cenah iz leta 2025, kar je 1,26 % BND EU, pri čemer je 0,11 % sredstev dodeljenih za odplačila v okviru instrumenta NextGenerationEU; obžaluje, da to za programe EU pomeni simbolično povečanje za manj kot 0,01 odstotne točke BND EU, kar dejansko zamrzne proračun v realnem smislu; poudarja, da bo postopna odprava mehanizma za okrevanje in odpornost dodatno znatno zmanjšala splošno kupno moč Unije; meni, da ta predlagana raven Uniji ne bo omogočila, da izpolni svoje zaveze iz Pogodb ali se odzove na velike geopolitične izzive v prihodnosti, vključno s podnebno krizo in krizo biotske raznovrstnosti, ki ju je najbolje obravnavati na ravni Unije, ter krizo življenjskih stroškov;

17. poziva, naj večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 znaša 1,27 % BND EU brez odplačil v okviru instrumenta NextGenerationEU; meni, da bi bilo treba servisiranje dolga v okviru instrumenta NextGenerationEU obravnavati ločeno od odobritev za programe EU v prihodnji strukturi večletnega finančnega okvira, tako da bi skupni znesek znašal 1,38 % BND EU; poudarja, da je ta raven absolutni minimum, ki bo Uniji omogočil, da izpolni svoje zaveze, se odzove na geopolitične izzive in doseže svoje strateške cilje;

18. obžaluje, da odplačevanje v okviru instrumenta NextGenerationEU, kot ga je predstavila Komisija, od leta 2028 vključuje letne obroke v okviru zgornjih meja večletnega finančnega okvira; poudarja, da je treba pri načrtu odplačevanja zagotoviti, da odplačevanje dolga v

okviru instrumenta NextGenerationEU ne bo izrinilo bistvene porabe EU ali ogrozilo zmožnosti Unije, da se odzove na prihodnje krize; zato opozarja na svoje dolgoletno stališče, da bi bilo treba odobritve, povezane z odplačevanjem v okviru instrumenta NextGenerationEU, obračunati nad zgornjimi mejami;

19. odločno podpira predlagano metodo tehnične prilagoditve, s katero se upošteva dejanska inflacija, ki je bistvena za zaščito kupne moči proračuna EU v obdobjih inflacijskih šokov; pozdravlja ta mehanizem, ki je ključnega pomena za zaščito programov EU, da državljani ne bi trpeli zaradi inflacije;

20. v zvezi s tem poziva, naj se doseže raven financiranja programov in politik EU, kot je določeno v prilogah I in II k tej resoluciji; poziva, naj se primerno prilagodijo ustrezne zgornje meje za obveznosti in plačila;

*Razdelek 1*

21. ugotavlja, da je razdelku 1 „Evropski socialni model in kakovost življenja“ dodeljenih 797,2 milijarde EUR v cenah iz leta 2025, potem ko je bil izključen znesek za odplačila v okviru instrumenta NextGenerationEU, kar je 45 % skupnega večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034; je zelo zaskrbljen, saj je to zmanjšanje v primerjavi z 810,1 milijarde EUR, ki so bili dodeljeni v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 in so znašali 65 % skupnega zneska; meni, da je to znatno zmanjšanje nesprejemljivo glede na ključni pomen, ki ga ima ohranjanje dolgoletnih politik Unije;

22. obžaluje, da predlagana uredba o načrtu za nacionalna in regionalna partnerstva (COM(2025)0558), ki združuje različne politike v en načrt na državo članico, povzroča precejšnjo negotovost glede predvidljivosti financiranja za končne upravičence, ustvarja nepotrebno konkurenco za finančna sredstva med upravičenci in politikami ter politizira razdeljevanje sredstev EU, kar lahko poveča zapletenost in kompromise med prednostnimi nalogami; vztraja, da pristop „en načrt na državo članico“ implicitno spodkopava evropsko razsežnost proračuna EU in cilje skupnih politik EU, vodi v prekomerno centralizacijo, ki ogroža načeli subsidiarnosti in sorazmernosti, preprečuje smiselno vlogo regionalnih in lokalnih oblasti ter ustreznih deležnikov pri določanju prednostnih nalog ter spodkopava upravljanje na več ravneh in teritorialno razsežnost porabe; meni, da bi bilo treba nenamenske zneske v okviru načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva v celoti dodeliti, da bi končnim upravičencem zagotovili predvidljivost; poleg tega opozarja, da bi lahko znatno zmanjšanje sredstev za razdelek 1 ogrozilo tudi politike EU, zapisane v Pogodbah, in cilje Unije glede krepitve njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, varovanja njenih demokratičnih procesov, pravne države in socialnih pravic ter zagotavljanja prehranske varnosti in primernega življenjskega

standarda za kmete in ribiče ter varstva okolja in biotske raznovrstnosti; ponovno poudarja, da je treba preprečiti razdrobljenost in ohraniti horizontalni izvedbeni okvir, vključno s krovnimi pravili in načeli, kot je spoštovanje pravne države in temeljnih pravic, ki bi se morala enotno uporabljati v vseh politikah, zajetih v načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva, hkrati pa zagotoviti skladne in dosledne izvedbene določbe;

23. poudarja, da je nujno ohraniti evropsko razsežnost proračuna EU kot temeljnega instrumenta za doseganje skupnih ciljev, izražanje solidarnosti Unije in zagotavljanje evropskih javnih dobrin; poudarja, da mora proračun EU ostati finančna hrbtenica, ki podpira poglabljanje povezovanja Unije, preprečuje razdrobljenost ali ponovno nacionalizacijo ključnih politik Unije, spodbuja teritorialno, ekonomsko in socialno kohezijo v vseh regijah EU, tudi z odpravljanjem trajnih strukturnih omejitev, ki vplivajo na obrobne, otoške in najbolj oddaljene regije, ter zagotavlja lojalno konkurenco in enake možnosti za vsa ozemlja v državah članicah, pri čemer nihče in nobena regija nista zapostavljena; poleg tega meni, da bi moral proračun EU z naložbami na ustreznih ključnih področjih prispevati k reševanju krize življenjskih stroškov in vse večjih neenakosti ter k doseganju ciljev EU na področju podnebja in biotske raznovrstnosti;

24. zavrača vsakršen premik k Evropi „à la carte“, v kateri diferencirano sodelovanje in kombinacija politik, ki imajo različne cilje, časovne okvire in logiko izvajanja, krhata enotnost in skladnost politik in programov EU; je zelo zaskrbljen, da bi lahko en sam instrument z več ravnmi ciljev, zaščitnih ukrepov in zahtev glede poročanja povečal zapletenost, oslabil odgovornost in ogrozil uspešno izvajanje; svari, da bi tak pristop, pri katerem bi države članice odločale o konkretni dodelitvi sredstev EU, razdrobil enotni trg, ustvaril nepoštene konkurenčne prednosti in spodjedel načelo solidarnosti, na katerem temeljita evropsko povezovanje in navzgor usmerjena konvergenca;

25. poziva k ločenemu, zadostnemu in jasnemu namenskemu financiranju skupne kmetijske politike, skupne ribiške politike, kohezijske politike in Evropskega socialnega sklada, da bi povečali dolgoročno teritorialno odpornost, socialno kohezijo in zaupanje v evropski projekt ter navzgor usmerjeno konvergenco;

26. obžaluje predlagano zmanjšanje sredstev za skupno kmetijsko politiko po letu 2027; poziva, naj se v naslednjem večletnem finančnem okviru dodeli namenski in trden proračun za skupno kmetijsko politiko v višini 433,01 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 385,12 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025), da bi zagotovili prehransko varnost in suverenost, konkurenčnost in primeren življenjski standard kmetov ter jim omogočili prehod na bolj trajnostne prakse, vključno s trajnostnim upravljanjem zemljišč in voda; poziva k okrepljeni, odgovorni in prožnejši enotni varnostni

mreži v horizontalnem okviru načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva; poudarja, da je treba v celoti ohraniti celovitost notranjega trga in zagotoviti enake konkurenčne pogoje za kmete v različnih državah članicah; poziva, naj se nadaljujejo in še okrepijo ukrepi, ki zagotavljajo sposobnost preživetja podeželskih območij, tudi prek pobude LEADER in lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost; poudarja, da reševanje izzivov na področju podnebja, okolja in izgube biotske raznovrstnosti ter drugih izzivov, ki vplivajo na podeželska območja, kmetijski sektor in prehransko varnost, prispeva h gospodarski vzdržnosti in konkurenčnosti sektorja in podeželskih območij ter k dolgoročni stabilnosti kmetijske proizvodnje; poudarja, da je treba podpreti prilagojene naložbe, vključno s tistimi, ki spodbujajo socialno vključenost, zaradi katerih je kmetijstvo privlačnejše za mlade, ženske in nove kmete;

27. obžaluje znatno zmanjšanje proračuna ter razpršitev sredstev za ribištvo med več proračunskih razdelkov; poziva k zagotovilom, da bodo namensko dodeljena sredstva za ribištvo in akvakulturo v večletnem finančnem okviru znašala vsaj 7,29 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 6,50 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025), da bi se odzvali izzive teh sektorjev; poleg tega poudarja, da bi moralo dodatno financiranje zunanje razsežnosti ribištva v razdelku 3 znašati 1,69 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 1,50 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025), tudi za sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva; ponavlja, da skupna ribiška politika prispeva k stabilnemu dohodku in dolgoročni prihodnosti za ribiče, obenem pa varuje trajnostne morske ekosisteme, ki so ključni za konkurenčnost sektorja; poziva, naj se ribiški floti EU nameni posebna pozornost, da bi izboljšali varnost in zaščito, tudi z bojem proti nezakonitemu ribolovu in izboljšanjem delovnih pogojev, energetske učinkovitosti in trajnostnosti ter omogočanjem posodobitve flote Unije in njene generacijske pomladitve; poziva tudi, naj se v naslednjem večletnem finančnem okviru zagotovijo namenska in vidna sredstva za politike Unije, povezane z oceani, vključno s paktom za oceane, ki bodo presegala financiranje ribištva;

28. želi spomniti, da je kohezijska politika pravno utemeljena prednostna naloga Unije, ki je zapisana v Pogodbah; poudarja, da mora kohezijska politika še naprej delovati kot glavni instrument Unije za teritorialne naložbe in steber modela rasti EU, ki temelji na učinkovitem vključevanju regionalnih in lokalnih oblasti prek njihovega polnega sodelovanja pri pripravi, izvajanju, spremljanju in ocenjevanju nacionalnih načrtov ter prilagajanju naložb njihovim potrebam, izvaja pa se po modelu, ki temelji na načelu partnerstva, s sodelovanjem gospodarskih akterjev in akterjev civilne družbe ter upravljanjem na več ravneh s skupnim proračunom 306,93 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 274,34 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025) za strukturne in investicijske sklade;

29. poziva, naj kohezijska politika v naslednjem večletnem finančnem okviru ostane ločena politika z namenskim in trdnim proračunom v skupni višini 248,37 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 222,00 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025) za Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), 46,99 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 42,00 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025) za Kohezijski sklad in 11,57 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 10,34 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025) za Interreg; poudarja, da je dodelitev tega zneska kohezijski politiki nujen pogoj ne le za financiranje dolgoročnih kohezijskih ciljev in spodbujanje konvergence, temveč tudi za financiranje novih ciljev in prednostnih nalog v okviru te politike;

30. obžaluje, da Komisija pri predlaganju uredbe o načrtu za nacionalna in regionalna partnerstva ni obravnavala pomanjkljivosti mehanizma za okrevanje in odpornost, ki jih je ugotovilo tudi Evropsko računsko sodišče, in poziva k pristopu deljenega upravljanja, pri katerem lokalne in regionalne oblasti prevzamejo odgovornost za oblikovanje, načrtovanje, izvajanje in spremljanje ukrepov;

31. poziva, naj se oblikujejo regionalna poglavja v skladu z institucionalnimi okviri držav članic; poziva k polni vključenosti regionalnih in lokalnih oblasti v oblikovanje, spremljanje in izvrševanje skladov na podlagi sedanjega razumevanja deljenega upravljanja, upravljanja na več ravneh in načela partnerstva; poudarja, da so potrebni jasno opredeljeni viri, pravila o partnerstvu in močna teritorialna osredotočenost, pri čemer bi regije delovale kot organi upravljanja, tudi z neposrednimi pogajanji s Komisijo o opredelitvi mejnikov in ciljev ter njihovem izvajanju, pa tudi bolj neposreden dostop regionalnih in lokalnih oblasti do financiranja EU;

32. poudarja, da je treba ustrezno podpreti odziv Unije na demografske izzive; poziva, naj se v ustreznih programih zagotovijo ustrezna sredstva za ukrepe, ki prispevajo k reševanju teh izzivov, zlasti za regije in prikrajšana območja, ki se spopadajo z regionalnimi razlikami in starajočim se prebivalstvom, ob polnem spoštovanju pristojnosti Unije in načela subsidiarnosti;

33. opozarja na edinstvene izzive, s katerimi se spopadajo otoške, čezmejne in gorske regije v EU, ter poziva k prilagojenim rešitvam za obravnavanje teh potreb; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se bodo pri zasnovi in izvajanju regionalnih poglavij ustrezno upoštevale njihove posebne geografske omejitve ter gospodarske in okoljske razmere;

34. ugotavlja, da bo finančno načrtovanje Instrumenta EU, ki omogoča dodatno prožnost za politike, ki jih zajema, in je v celoti v pristojnosti proračunskega organa, deležno znatnih finančnih sredstev, dodeljenih za spoprijemanje z nepredvidenimi krizami;

35. je seznanjen z uvedbo programa Catalyst Europe v predlogu Komisije, s katerim bi se lahko mobiliziralo do 150 milijard EUR cenovno dostopnih posojil z jamstvom EU, da bi se državam članicam omogočile strateške naložbe, ki bi presegale njihova dodeljena nacionalna sredstva; meni, da ta mehanizem pomeni pomemben korak k zmanjševanju naložbenih vrzeli na področjih razogljičenja, digitalizacije in gospodarske odpornosti; poudarja, da bi bil program Catalyst Europe dostopen vsem državam članicam, kar bi prispevalo k ekonomski in socialni koheziji ter evropski konkurenčnosti;

36. meni, da je treba za celovito in učinkovito uporabo člena 349 PDEU v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 določiti posebno financiranje za najbolj oddaljene regije; zato poziva k programu POSEI, ki bo imel ločena zadostna finančna sredstva za posebne ukrepe, tudi za akvakulturo in ribištvo, ki imata ključno vlogo pri prehranski varnosti, zaposlovanju in lokalnem razvoju;

37. poudarja, da bi moral imeti večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 osrednjo vlogo pri zmanjševanju neenakosti, revščine in socialne izključenosti, in sicer s podpiranjem izvajanja evropskega stebra socialnih pravic, njegovega akcijskega načrta in glavnih ciljev; je globoko zaskrbljen, ker se razpoložljivost in cenovna dostopnost dostojnih stanovanj v Evropi zaskrbljujoče hitro zmanjšujeta zaradi upada skupnih naložb v ponudbo stanovanj v številnih državah članicah, pri čemer javno in zasebno financiranje ostaja pod ravnjo, ki je potrebna za zadovoljitev povpraševanja; poziva k strateškemu, odgovornemu in učinkovitemu izvajanju naložb v dostojna, trajnostna in cenovno dostopna stanovanja z uporabo sredstev EU, tudi z ukrepi v okviru ESRR, ter z uporabo posojil iz programa Catalyst Europe in ciljno usmerjenih naložb v okviru Evropskega sklada za konkurenčnost, pa tudi nacionalnih oddelkov programa InvestEU, kar bo omogočilo večje naložbe v stanovanja za izvajanje evropskega načrta za cenovno dostopna stanovanja;

38. poziva, naj Evropski socialni sklad plus (ESS+) ostane samostojen in ločen program z namenskimi finančnimi sredstvi v višini 124,19 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 110,73 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025), da bi spodbujali navzgor usmerjeno socialno konvergenco, kakovostno zaposlovanje in enake možnosti; poudarja, da je Evropski socialni sklad še vedno ključni finančni instrument za naložbe v izobraževanje, zaposlovanje in razvoj spretnosti, spodbujanje enakosti ter pomoč ljudem v ranljivem položaju in tistim, ki jo v naši družbi najbolj potrebujejo, s čimer se uresničujejo cilji akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic; močno obžaluje ozko socialno razsežnost predlagane uredbe o načrtu za nacionalna in regionalna partnerstva; poziva, naj se končnim upravičencem in pristojnim organom upravljanja zagotovita jasnost in predvidljivost;

39. poudarja, da mora večletni finančni okvir podpirati popolno in hitro

izvajanje pakta EU o migracijah in azilu, da bi zagotovili ustrezne pogoje za sprejem, hitre in učinkovite azilne postopke, vključevanje ter postopke vračanja in ponovnega sprejema ob popolnem spoštovanju mednarodnega prava o človekovih pravicah; vztraja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru zagotoviti potrebna sredstva za ustrezno reševanje glavnih izzivov Unije na področju azila, migracij, vključevanja, upravljanja meja in notranje varnosti ter za učinkovito zaščito zunanjih meja EU, tudi za mejno infrastrukturo, pa tudi fizične, elektronske in obveščevalne ukrepe, kadar in kjer je to ustrezno; meni, da predlog Komisije ne ustreza tem zahtevam, ter poziva, naj se sredstva za azilno in migracijsko politiko, upravljanje meja in varnost povečajo na 38,04 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 34,00 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025); poziva k razširitvi tokov neposrednega financiranja v okviru Instrumenta EU za lokalne in regionalne oblasti, ki bo temeljil na modelu sedanjega tematskega instrumenta Sklada za azil, migracije in vključevanje;

40. priznava, da se vse vzhodne obmejne regije EU spoprijemajo s povečanimi gospodarskimi, socialnimi in varnostnimi izzivi zaradi ruske vojaške agresije proti Ukrajini in drugih geopolitičnih groženj, vključno s hibridnimi grožnjami; poudarja, da je v večletnem finančnem okviru potrebna celovita podpora za okrepitev njihove obrambe, pripravljenosti, odpornosti in varnosti, pa tudi njihovega ekonomskega, socialnega in teritorialnega razvoja; zato poziva k celovitemu odzivu v programih EU in trajni podpori na ravni EU, vključno s finančno pomočjo v okviru nacionalnih načrtov;

*Razdelek 2*

41. pozdravlja znatno okrepitev razdelka 2 „Konkurenčnost, blaginja in varnost“, ki mu je v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 dodeljenih 522,2 milijarde EUR v cenah iz leta 2025, kar je 30 % celotnega večletnega finančnega okvira, medtem ko mu je bilo v sedanjem obdobju dodeljenih 224,8 milijarde EUR ali 17 %; ugotavlja, da ta več kot podvojitev sredstev odraža zavezanost Unije raziskavam, inovacijam, strateški avtonomiji, strateškim industrijskim sektorjem in infrastrukturi, odpornosti v zvezi z vodo, nastajajočim tehnologijam, biotehnologiji, zelenemu in digitalnemu prehodu, kritičnim surovinam, energetski varnosti, vesolju, obrambi, prometu in vojaški mobilnosti, kreativnemu sektorju, izobraževanju, kulturi, demokraciji in temeljnim pravicam, gospodarski in socialni odpornosti, tehnološki suverenosti ter podpori malim in srednjim podjetjem, zagonskim podjetjem in podjetjem v razširitveni fazi; priznava, da je to precejšnje povečanje odgovor na dolgoletne pozive Parlamenta k večjim naložbam na teh področjih, in poudarja, da bi ga bilo treba izvesti tako, da se zagotovi strateška skladnost in čim bolj poveča dodana vrednost EU;

42. poudarja, da mora biti Evropski sklad za konkurenčnost ciljno

usmerjen instrument financiranja, da bi zapolnili vrzel v financiranju v sedanjem večletnem finančnem okviru; poudarja, da ima Evropski sklad za konkurenčnost osrednjo vlogo pri povečanju konkurenčnosti Unije, tj. zmožnosti njenih podjetij, da konkurirajo na svetovnih trgih, krepitvi njene gospodarske in industrijske suverenosti, dolgoročne produktivnosti, strateške avtonomije in odpornosti, vključno z dostopom do kritičnih surovin, ter pri doseganju dvojnega prehoda; v zvezi s tem poziva, naj se Evropskemu skladu za konkurenčnost dodeli proračun v višini 264,35 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 234,00 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025); vztraja, da konsolidacija programov ne sme zmanjšati preglednosti ali omejiti zmožnosti Parlamenta, da zagotovi ustrezno financiranje za posebne cilje politike; vztraja, da morajo proračunske vrstice kljub združitvam programov ostati dovolj podrobne, da se omogoči smiseln parlamentarni nadzor in ohrani prepoznavnost financiranja za posamezne prednostne naloge; meni, da je pomembno zagotoviti, da se Evropski sklad za konkurenčnost, vključno z ukrepi LIFE, izvaja s preglednimi ureditvami upravljanja, ki omogočajo spremljanje skupne porabe, ciljev in rezultatov ter preprečujejo nepotrebno razdrobljenost; želi spomniti na svoje stališče, da mora konkurenčnost spodbujati gospodarsko rast ter kakovostna, stabilna in dobro plačana delovna mesta, kot je poudarjeno v poročilih Maria Draghija in Enrica Lette, ter da je dobro usposobljena delovna sila ključna za evropsko gospodarstvo, ki bo kos izzivom prihodnosti, zato je treba financirati preusposabljanje in izpopolnjevanje delovne sile, tudi v sektorjih, ki se zelo spreminjajo;

43. ugotavlja, da zgolj proračun EU ne more zapolniti naložbene vrzeli, zato je treba čim bolj povečati sinergije med javnimi in zasebnimi naložbami, zmanjšati tveganja, uporabiti finančne instrumente in proračunska jamstva kot močna in učinkovita orodja za doseganje ciljev in ciljev politike EU ter poenostaviti in harmonizirati naložbeno strukturo EU; odločno vztraja, da je potreben instrument InvestEU, ki bo večji od sedanjega programa in bo na voljo že od samega začetka, ter da bi bilo treba v proračunu zagotoviti prožnejše in dostopnejše nacionalne oddelke InvestEU, zlasti za mala in srednja podjetja, ter poziva, naj se v okviru Evropskega sklada za konkurenčnost vzpostavijo trdni finančni instrumenti EU in mehanizmi za delitev tveganja, ki lahko vzpostavijo stabilen tok naložb in pritegnejo zasebni kapital;

44. opozarja, da je treba podpirati mala in srednja podjetja, saj so hrbtenica evropskega gospodarstva, so močno teritorialno osredotočena in glavno gonilo rasti po vsej Uniji; poudarja, kako pomembna je ustrezna raven naložb v mala in srednja podjetja; poudarja, da bi moral proračun EU omogočati malim in srednjim podjetjem, da hitreje in lažje dostopajo do financiranja, odpravijo inovacijsko in naložbeno vrzel v primerjavi s svetovnimi konkurenti ter prispevajo k trajnostni rasti, ustvarjanju delovnih mest in strateški avtonomiji;

45. poudarja, da sta zeleni in digitalni prehod neločljivo povezana z dolgoročno blaginjo, dobrobitjo, trajnostnostjo, rastjo in konkurenčnostjo Evrope; opozarja, da bo končni uspeh dvojnega prehoda močno odvisen od tega, če nam bo uspelo zagotoviti, da bo pošten in vključujoč za delavce, regije in podjetja ter da bo prispeval k socialni pravičnosti za vse, s posebnim poudarkom na najranljivejših, da nihče ne bo zapostavljen; zato vztraja, da mora večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 še naprej podpirati dvojni prehod; obžaluje, da predlog večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 ne vključuje samostojnega instrumenta, in poziva, naj se z ustreznimi sredstvi v naslednjem večletnem finančnem okviru kljub temu podpre pravični prehod; poleg tega poudarja, da so potrebni sinergije in dopolnjevanje med skladi kohezijske politike in Evropskim skladom za konkurenčnost;

46. poudarja, da je treba okrepiti evropsko obrambno tehnološko-industrijsko bazo; opozarja, da mora biti politika obrambne industrije odprta in spodbujati konkurenco ter da so tehnologije z dvojno rabo, vojaška mobilnost in kritična infrastruktura stebri geopolitične projekcije Unije in evropskega odvračanja; poziva k jasno prepoznavnim in ustrezno financiranim sredstvom za obrambo; poziva, naj se pri vseh naložbah, povezanih z obrambo, tudi v okviru načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva, upoštevajo usklajena merila za upravičenost, vključno z zahtevami, ki so povezane z jasno evropsko dodano vrednostjo ter so skladne z načeli dajanja prednosti evropskim proizvodom, interoperabilnosti, zanesljivosti oskrbe in industrijske odpornosti;

47. ugotavlja, da predlagani proračun za program Obzorje Evropa še vedno ne dosega potrebnega prispevka Unije za doseganje cilja 3 % izdatkov za raziskave in razvoj, ter poziva, naj se programu Obzorje Evropa dodeli proračun v višini 200 milijard EUR v tekočih cenah (kar ustreza 177,01 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025); poudarja, da večje naložbe v raziskave in inovacije v EU, vključno z veliko večjimi zasebnimi naložbami, odražajo eksistenčno potrebo Unije, da odpravi inovacijsko vrzel v primerjavi z našimi svetovnimi konkurenti in s tem v Evropo vrne trajnostno rast in konkurenčnost, saj to ostaja temelj naše blaginje in je ključno za ohranjanje našega socialnega modela; opozarja, da poraba EU za raziskave in razvoj ne more nadomestiti trajnih nacionalnih javnih naložb v raziskave in razvoj; poudarja, da morajo skupne raziskave, odprta konkurenca ter znanstvena in tehnološka odličnost ostati v središču okvirnega programa, in pozdravlja odločitev Komisije, da bo še naprej namensko podpirala ukrepe za širitev in države v prehodu, da bi izboljšala geografsko uravnoteženost; poudarja, da bi moral biti cilj okvirnega programa, vključno z njegovimi ukrepi za širitev, predvsem spodbujati odličnost na področju raziskav in inovacij po vsej Uniji ter v celoti sprostiti evropski potencial talentov;

48. opozarja na pomen Instrumenta za povezovanje Evrope pri

odpravljanju manjkajočih povezav v evropskem energetskem in prometnem sektorju ter na njegov prispevek k spodbujanju gospodarske rasti, delovnih mest in konkurenčnosti v EU; ugotavlja, da so prehod na čisto energijo in čezmejne strukturne naložbe za izboljšanje energetske varnosti in kritične energetske infrastrukture v Evropi nepogrešljivi ter osnovni pogoj za zanesljivo in cenovno dostopno oskrbo z energijo po vsej Uniji; opozarja na ključni pomen in dodano vrednost naložb EU v razvoj infrastrukture za čisto energijo ter pospeševanje posodobitve omrežij in čezmejnih povezav, tudi za obnovljive vire energije; pozdravlja nujno potrebno povečanje sredstev za promet in vojaško mobilnost v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope; ugotavlja, da je financiranje prometne infrastrukture ter rešitev za razogljičenje in digitalizacijo zdaj odvisno od tesnega usklajevanja med Instrumentom za povezovanje Evrope, Evropskim skladom za konkurenčnost ter načrti za nacionalna in regionalna partnerstva; poziva, naj se Instrumentu za povezovanje Evrope dodeli proračun v višini 91,29 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 81 milijardam EUR v stalnih cenah iz leta 2025), da bi ustrezno podprli energetiko, promet in vojaško mobilnost;

49. poudarja, da ima program LIFE osrednjo vlogo pri vključevanju okoljskih ciljev in zavez EU; zato meni, da bi bilo treba ukrepe, ki se trenutno podpirajo v okviru programa LIFE, kot so ciljno usmerjena, dolgoročna in visokokakovostna podpora za ohranjanje narave, obnovo biotske raznovrstnosti, prilagajanje podnebnim spremembam, preprečevanje onesnaževanja in okoljsko upravljanje, nadaljevati na jasen način, pri čemer jim je treba v okviru Evropskega sklada za konkurenčnost dodeliti namensko financiranje v višini 3,39 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 3 milijardam EUR v stalnih cenah iz leta 2025), da bi zagotovili predvidljivost, stabilnost in kontinuiteto financiranja, tudi za lokalne in regionalne oblasti, ter da bi izvajanje na terenu ostalo učinkovito in prepoznavno za upravičence in državljane; poleg tega poudarja, da bi bilo treba ukrepe, povezane z LIFE, izvajati tudi z Instrumentom EU, da bi dosegli sedanjo raven financiranja programa LIFE;

50. poudarja, da je zdravje evropskih državljanov še vedno prednostna naloga; izpostavlja, da sta zdravo prebivalstvo in močan zdravstveni sektor temeljna dejavnika konkurenčnosti, gospodarske odpornosti in blaginje Evrope; poudarja, da so trajne in predvidljive naložbe v zdravstvo bistvene za okrepitev odpornosti zdravstvenih sistemov, podpiranje in zadržanje usposobljenega zdravstvenega osebja, zmanjšanje neenakosti pri dostopu do zdravstvene oskrbe v državah članicah in zagotovitev pripravljenosti Unije na prihodnje zdravstvene krize; je zelo zaskrbljen zaradi slabitve programa EU za zdravje, saj se večina ukrepov na področju zdravstvene politike, preprečevanja in krepitve zdravstvenega sistema prenaša v Evropski sklad za konkurenčnost; zato poziva, naj se v okviru Evropskega sklada za konkurenčnost posebnim prednostnim nalogam programa

EU za zdravje dodeli proračun v višini 10,05 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 8,90 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025);

51. znova poudarja, da je treba nameniti ustrezna sredstva za boj proti nasilju na podlagi spola ter za podporo storitvam na področju spolnega in reproduktivnega zdravja, organizacijam za pravice žensk ter pobudam in organom EU, ki spodbujajo resnično enakost med ljudmi, ne glede na njihov spol, starost, spolno usmerjenost ali raso; v zvezi s tem opozarja na sporočilo Komisije[6] po resoluciji Parlamenta iz decembra 2025[7] o evropski državljanski pobudi Moj glas, moja izbira;

52. je seznanjen s predlogom, da se pripravljenost na krize in odzivanje na izredne zdravstvene razmere prenese iz sedanjega programa EU za zdravje v splošnejše zmogljivosti EU za odzivanje na krize, ki bi jih dopolnjevale nove funkcije medsektorskega kriznega usklajevanja in ukrepi, povezani s civilno-vojaškim sodelovanjem, s čimer bi ustvarili integrirano in odporno evropsko civilno zaščito; poudarja, da ima EU vlogo vozlišča za usklajevanje in izboljšanje pripravljenosti in zmogljivosti držav članic za takojšnje odzivanje na obsežne izredne razmere z resnimi posledicami, ter ponovno poziva, naj se zagotovi ustrezno financiranje za pripravljenost in hitro odzivanje na krize, da bo mehanizem Unije na področju civilne zaščite ostal primarni okvir na ravni EU za splošno odzivanje na krize; poziva, naj se mehanizmu Unije na področju civilne zaščite dodeli proračun v višini 12,42 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 11 milijardam EUR v stalnih cenah iz leta 2025);

53. ponavlja, da ima program Erasmus+ kot eden vodilnih programov Unije osrednjo vlogo pri spodbujanju evropskih vrednot, čezmejnega sodelovanja in udejstvovanja mladih, ter opozarja, da je v poročilih Maria Draghija in Enrica Lette krepitev človeškega kapitala, mobilnosti delovne sile in spretnosti, tudi z univerzitetnimi in vajeniškimi izmenjavami, opredeljena kot bistven element konkurenčnosti in odpornosti Evrope; poziva, naj se programu Erasmus+ dodeli proračun v višini 47,39 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 42 milijardam EUR v stalnih cenah iz leta 2025);

54. poudarja, da so naložbe v demokratično odpornost in kulturno vitalnost sestavni del strateške avtonomije Unije; v zvezi s tem pozdravlja predlog za novi program AgoraEU, pri čemer priznava njegovo razširjeno področje uporabe in edinstveno evropsko dodano vrednost, ki jo ima kot edini program Unije, namenjen kulturnemu in kreativnemu sektorju ter pluralnosti medijev, pa tudi podpiranju demokratične udeležbe in spodbujanju evropskih vrednot; poziva, naj se programu AgoraEU dodeli proračun v višini 10,72 milijarde EUR v

---

6 UL C, C/2026/1383, 4.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1383/oj.

7 Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0338.

tekočih cenah (kar ustreza 9,5 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025);

55. poziva, naj se programu za pravosodje dodeli proračun v višini 0,89 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 0,79 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025), vključno s podporo za digitalizacijo pravosodnega sodelovanja in dostop do pravnega varstva, uvedbo novih čezmejnih instrumentov in nastajajočimi pobudami za zmanjšanje čezmejne pravne razdrobljenosti, zlasti glede na nove izzive, vključno s spletnim kriminalom in sovražnim govorom;

*Razdelek 3*

56. ugotavlja, da je v večletnem finančnem okviru za obdobje 2028–2034 razdelku 3 „Globalna Evropa“ dodeljenih 190 milijard EUR v cenah iz leta 2025, kar pomeni znatno povečanje s 121,5 milijarde EUR v sedanjem obdobju, hkrati pa je ohranjen njegov 10-odstotni delež v skupnem večletnem finančnem okviru; meni, da je to nujno povečanje za 68,5 milijarde EUR absolutno bistveno, saj dokazuje zavezanost Unije krepitvi vloge globalne akterke in zanesljive partnerice v vse bolj kompleksnem geopolitičnem okolju; vendar izraža zaskrbljenost, da ta raven financiranja še vedno ne zadostuje za financiranje predpristopne pomoči in zunanjega delovanja glede na obseg svetovnih izzivov, vključno z vse večjimi razvojnimi potrebami in neenakostmi, humanitarnimi krizami, doslej največjim številom kriz, konfliktov in splošne nestabilnosti, razogljičenjem, svetovnim zdravjem ter potrebo po podpori Ukrajini in drugim partnerjem; zato meni, da je treba proračunska sredstva za instrument Globalna Evropa povečati na 225 milijard EUR v tekočih cenah (kar ustreza 198,63 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025);

57. obžaluje, da ni tematskih ciljev, ki bi zajemali kritična področja, kar bi sozakonodajalcema omogočilo, da določita strateške prednostne naloge; poudarja, da je treba vključiti partnerje civilne družbe ter lokalne in regionalne akterje; poudarja, da je to povečanje sredstev bistveno, da bo Unija verodostojen svetovni akter; poziva, naj se zagotovijo potrebna sredstva za podporo širitvenemu in pristopnemu procesu ter za spodbujanje in ohranjanje vrednot in interesov Unije po vsem svetu, tudi prek vzajemno koristnih partnerstev; poudarja, da predvidljivo in ustrezno financiranje podpira stabilnost, odpornost in trajnostni razvoj ter prispeva k odpravljanju temeljnih vzrokov migracij, saj spodbuja gospodarske priložnosti, kakovostno izobraževanje in usposabljanje ter ustvarjanje delovnih mest v partnerskih državah, s čimer povečuje dolgoročno varnost; poziva, naj se po ustreznem zakonodajnem postopku pogaja o določbah, da se pri izvrševanju sredstev EU v okviru instrumenta Globalna Evropa ne bodo prezrle nenehne kršitve človekovih pravic v partnerskih državah, ter opozarja na načela človečnosti, nepristranskosti, nevtralnosti in neodvisnosti humanitarne in razvojne pomoči;

58. svari, da bi lahko združitev programov ponovno oslabila parlamentarni nadzor in sodelovanje ter zmanjšala prepoznavnost financiranja za posebne prednostne naloge, kot se je zgodilo v primeru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa; poziva k jasnim in smiselnim mehanizmom odgovornosti in poročanja v okviru instrumenta Globalna Evropa; vztraja, da morajo stebri ter tematski programi, države in instrumenti v njih, vključno s predpristopnimi sredstvi, ohraniti jasne in ločene proračunske vrstice, da se zagotovi preglednost pri dodeljevanju sredstev, in da mora zahteve za znatne prerazporeditve znotraj stebrov predhodno odobriti Parlament; meni, da je bistveno omogočiti, da se sproščene obveznosti v okviru programa Globalna Evropa vrnejo v izvorno proračunsko vrstico; meni, da mora Komisija jasno razčleniti financiranje, ki ga je mogoče načrtovati, in financiranje, ki ga ni mogoče načrtovati, ter opozarja, da mora biti instrument Globalna Evropa sestavljen predvsem iz geografskih ukrepov, ki jih je mogoče načrtovati;

59. opozarja, da je humanitarna pomoč z namenskim financiranjem, ki je zaščitena in se izvaja v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1257/96 o humanitarni pomoči[8], še vedno najbolj prepoznaven in načelen izraz solidarnosti Evrope ter mora še naprej spoštovati načela človečnosti, nepristranskosti, nevtralnosti in neodvisnosti; ponavlja svoje stališče, da načelna in na potrebah temelječa narava humanitarne pomoči zahteva, da se njeno predvidljivo financiranje zagotovi prek skladnega okvira z ustrezno financirano letno osnovo z namensko nomenklaturo, ki je dopolnjena z ustrezno rezervo za nujne ukrepe;

60. poudarja, kako pomembno je zagotoviti dostop do rezerve za instrument Globalna Evropa, ki bi morala biti na voljo poleg in zunaj okvirne dodelitve 25 milijard EUR za okrepitve v primeru nepričakovanih potreb, ki se povečujejo zaradi dejavnikov, kot so podnebne spremembe; poziva, naj se 25 milijard EUR za humanitarno pomoč v obdobju 2028–2034 glede na vse večje število in trajanje humanitarnih kriz obravnava kot zajamčen minimum in ne kot zgornja meja;

61. pozdravlja, da se bo mobilizacija rezerve za instrument Globalna Evropa spremenila v primerjavi z instrumentom NDICI – Globalna Evropa, saj bosta morala v skladu z naslednjim večletnim finančnim okvirom in pravili finančne uredbe[9] vsako mobilizacijo nad 10 % letnih dodeljenih sredstev odobriti Parlament in Svet; kljub temu še

---

8 Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj).

9 Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

naprej poziva, naj Komisija pred mobilizacijo rezerve pravočasno obvesti Parlament ter upošteva njegove pripombe o naravi, ciljih in predvidenih finančnih zneskih;

62. poudarja, da je instrument Globalna Evropa z zadostnimi sredstvi bistvenega pomena za doslednost zunanjega delovanja Unije in za to, da bo lahko EU delovala kot zanesljiva in dolgoročna partnerica pod enakimi pogoji kot partnerske države; ponovno poudarja, da bi morale biti dodelitve v okviru instrumenta Globalna Evropa usklajene s ciljem politike razvojnega sodelovanja EU, kot je naveden v členu 208 PDEU, in sicer z zmanjšanjem in dolgoročnim izkoreninjenjem revščine, pa tudi z Evropskim soglasjem o razvoju in agendo za trajnostni razvoj do leta 2030;

63. poziva k smiselnim mehanizmom odgovornosti in poročanja; je zaskrbljen, ker se pri izvajanju evropskega stebra prek načrtov, ki temeljijo na smotrnosti, obsežno uporablja „financiranje, ki ni povezano s stroški“, in vztraja, da bi bilo treba ta sredstva izplačati na podlagi skladnosti s temelji širitvenega procesa, vključno s pravno državo;

64. meni, da je širitev priložnost za okrepitev Unije in da je naslednji večletni finančni okvir ključen za pripravo Unije in držav kandidatk na pristop; pozdravlja odločitev, da se Ukrajini in sosednji Republiki Moldaviji podeli status držav kandidatk; vztraja, da je treba uporabiti potrebna sredstva za podporo pristopnim procesom teh držav in držav Zahodnega Balkana; pozdravlja zavezo iz instrumenta Globalna Evropa, da se bo državam kandidatkam kot ključni instrument zagotovila trdna finančna podpora, da se bodo trdno zasidrale v EU in napredovale pri pripravah na pristop; poziva, naj se s posebnimi proračunskimi vrsticami zagotovijo namenska sredstva za vsako državo kandidatko;

65. znova izraža polno podporo Ukrajincem v boju za svobodo in demokracijo ter obžaluje grozljivo trpljenje in posledice neizzvane in neupravičene ruske vojaške agresije; pozdravlja, da je bil predlog za izvajanje posojila za podporo Ukrajini sprejet kot del podpore Unije Ukrajini; poudarja, da stroški servisiranja dolga, ki izhajajo iz najemanja posojil za podporo Ukrajini, niso bili upoštevani v predlogih za naslednji večletni finančni okvir; vztraja, da je treba te stroške servisiranja dolga v celoti uvrstiti nad zgornje meje naslednjega večletnega finančnega okvira in zunaj financiranja, ki je že načrtovano v okviru rezerve za Ukrajino;

66. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je cilj uradne razvojne pomoči v predlogu Komisije zmanjšal s 93 % na 90 %; poudarja, da ne bi smelo biti mogoče, da Komisija spremeni ta cilj z delegiranimi akti;

67. poudarja, da je treba zagotoviti zadostna sredstva za skupno varnostno in obrambno politiko (SVOP) ter zmogljivost za hitro

napotitev; poudarja, da so civilne misije v okviru SVOP strateškega pomena za Unijo ter podpirajo varnostne interese in cilje zunanjega delovanja Unije in njenih partnerjev; zato poziva, naj se proračunu za skupno zunanjo in varnostno politiko, ki zajema SVOP, dodeli 3,76 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 3,34 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025);

68. poudarja, da so čezmorske države in ozemlja edinstvena in strateška sredstva, ki koristijo vsej Uniji; meni, da dodelitev, ki jo predlaga Komisija, ne ustreza izzivom, s katerimi se spopadajo čezmorske države in ozemlja, ter poziva k dodelitvi sredstev v višini 2,08 milijarde EUR v tekočih cenah (kar ustreza 1,85 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2025), pri čemer je treba upoštevati tudi nedavne grožnje ozemeljski celovitosti Grenlandije in da lahko sodelovanje s to državo znatno pomaga Uniji pri krepitvi svoje strateške avtonomije;

69. vztraja, da je financiranje EU za preprečevanje konfliktov, izgradnjo miru in pokonfliktno obnovo neposredna naložba v dolgoročno stabilnost in varnost Unije, zlasti v njenem vzhodnem in južnem sosedstvu; pozdravlja vlogo OZN in njenih agencij na konfliktnih območjih ter poziva EU, naj poveča politično in finančno podporo multilateralizmu; zahteva, da se v naslednjem večletnem finančnem okviru zagotovi namensko, ustrezno in predvidljivo financiranje OZN in njenih agencij, katerih delo je nepogrešljivo za civilno prebivalstvo, zlasti v Gazi, na Zahodnem bregu, v Siriji, Libanonu in širši regiji; poziva EU, naj se dejavno udejstvuje pri vzpostavljanju miru in odpravljanju posledic konfliktov v Ukrajini in Gazi ter podpiranju prizadevanj za obnovo; poziva, naj se v večletnem finančnem okviru zagotovi namensko financiranje v zvezi s tem; poudarja, da mora biti vse financiranje EU v skladu z vrednotami in pravili EU, zlasti finančno uredbo;

70. poziva k nadaljnjemu financiranju in smiselnemu sodelovanju z organizacijami civilne družbe, zlasti lokalnimi akterji in organizacijami za pravice žensk, ter k strukturiranemu dialogu, podprtemu z namenskimi tokovi financiranja, prilagojenimi potrebam organizacij civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic; poziva k financiranju zunanjega delovanja, pri čemer je treba upoštevati temeljno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti zaradi učinkovitega, jasnega in doslednega upravljanja na več ravneh in partnerstev;

71. vztraja, da je treba skupino Evropske investicijske banke (EIB) priznati kot glavno strateško finančno partnerico Unije v strukturi Globalna Evropa, da bi čim bolj povečali učinek virov iz razdelka 3; poziva k trdnemu naložbenemu partnerstvu z EIB, da bi izkoristili proračun EU, mobilizirali zasebne naložbe ter okrepili okvir proračunskega jamstva in mešanega financiranja, s čimer bi zagotovili učinkovito uresničevanje ciljev instrumenta, zlasti v zvezi s konkurenčnostjo, odpornostjo in spodbujanjem dostopa zasebnega

sektorja do finančnih sredstev v partnerskih državah; priznava dopolnilno vlogo drugih izvajalskih partnerjev, kot so nacionalne spodbujevalne banke in institucije, Evropska banka za obnovo in razvoj ter Razvojna banka Sveta Evrope;

*Človeški viri, decentralizirane agencije in drugi upravni odhodki*

72. poudarja, da morajo politike Unije temeljiti na dobro delujoči upravi; vztraja, da je treba za čas po letu 2027 že na začetku in v celotnem obdobju večletnega finančnega okvira dodeliti dovolj finančnih in kadrovskih virov, da bodo lahko institucije, organi, decentralizirane agencije Unije in Evropsko javno tožilstvo, zlasti ob podaljšanju mandata, zagotovili uspešno in učinkovito oblikovanje ter kvalitetno izvajanje in izvrševanje politik, zagotovili tehnično pomoč, še naprej privabljali najboljše ljudi iz vseh držav članic, s čimer bi zagotovili geografsko uravnoteženost, in imeli manevrski prostor za prilagajanje spreminjajočim se okoliščinam; poudarja, da je treba v upravi na vseh ravneh zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov;

73. poziva Komisijo, naj predloži dodatne informacije o finančnih in kadrovskih virih za decentralizirane agencije EU v naslednjem večletnem finančnem okviru; meni, da nekatere agencije zaradi predlaganih stabilnih finančnih in kadrovskih virov tudi v prihodnje ne bodo mogle izpolniti svojega mandata; ponavlja dolgoletno stališče Parlamenta, da bi bilo treba nove naloge financirati z novimi odobritvami in da bi morale biti prerazporeditve iz programov in drugih prednostnih nalog izredne; priznava, da je treba oceniti in preprečiti morebitna prekrivanja ali podvajanja med agencijami ter opredeliti priložnosti za sinergije in sodelovanje, da bodo viri učinkovito dodeljeni;

74. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je izkazalo, da stabilna kadrovska struktura, ki si jo je Komisija sama določila, ovira izpolnjevanje operativnih zahtev; priznava, da je Komisija za večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034 zahtevala dodatna delovna mesta, zlasti v zvezi z zahtevami glede kibernetske varnosti v smislu osebja; vztraja, da je treba pri določanju dodatnih delovnih mest upoštevati kadrovske potrebe vseh institucij in organov; poudarja, da so razmere še posebej zaskrbljujoče, saj nekatere agencije EU prejemajo nezadostna operativna sredstva, kar močno omejuje njihove zmogljivosti za izpolnjevanje mandatov, spoštovanje uredbe o določitvi ukrepov za visoko skupno raven kibernetske varnosti v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije[10] ter doseganje ciljev politike in njihovo izvrševanje, pa tudi izpolnjevanje regulativnih obveznosti; poudarja, da morajo institucije in organi EU glede na vse

---

10 Uredba (EU, Euratom) 2023/2841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o določitvi ukrepov za visoko skupno raven kibernetske varnosti v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (UL L, 2023/2841, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

večje izzive, na katere se je treba odzvati, ponuditi privlačno delovno okolje, da bi pritegnili vrhunske kandidate;

75. poudarja, kako pomemben je sistem evropskih šol kot vodilni model, ki določa visoke skupne izobraževalne standarde v državah članicah in ponuja mednarodno priznane kvalifikacije, ki spodbujajo akademsko odličnost, mobilnost učencev in skupno evropsko identiteto; zato poziva k podpori in predvidljivemu financiranju, da bi pokrili njegove dolgoročne strukturne stroške, ki zdaj niso pokriti, razširili odgovornosti ter poskrbeli za prepoznavnost, preglednost in proračunsko varnost sistema;

76. predpostavlja, da predlog Komisije ustrezno upošteva dejanske potrebe vseh institucij, organov in agencij, zato ne predlaga dodatnega povečanja sredstev; vendar namerava v celoti zagovarjati predlog Komisije ter zagotoviti sredstva, potrebna za močno, učinkovito in visokokakovostno evropsko javno upravo, ki bo temeljila na načelu enakosti državljanov Unije in bo služila vsem Evropejcem;

*Posebni instrumenti*

77. pozdravlja predlog Komisije, da instrument prilagodljivosti ne bi bil sestavljen le iz fiksnega zneska, temveč tudi iz dodatnih sredstev iz prihodkov, povezanih z globami in sproščenimi obveznostmi; glede na svoje stališče z dne 7. maja 2025 meni, da bi moral instrument prilagodljivosti prejeti sredstva iz dodatnih virov, in sicer iz neporabljene razlike do zgornje meje iz prejšnjih let, letni presežek iz prejšnjega leta in vrnjena sredstva iz finančnih instrumentov, v skrajnem primeru pa tudi iz prihodnje razlike do zgornje meje; meni tudi, da bi moral v veliki meri dobiti sredstva na začetku programskega obdobja; poziva, naj se poenostavijo in racionalizirajo postopki za mobilizacijo posebnih instrumentov, in zato meni, da je enotni instrument za rezervo zastarel, ter poziva, naj se njegove funkcije vključijo v instrument prilagodljivosti; meni, da bi lahko bili zunanji namenski prejemki in zneski, ki so ponovno na voljo v skladu s posebnimi pravili o prihodkih in o sprostitvi obveznosti v določbah za posamezne programe, izvzeti iz tega splošnega pravila;

78. ponovno poudarja, da bi moral obstajati še en poseben instrument, tj. solidarnostna rezerva za naravne nesreče, v višini 4 milijard EUR na leto v stalnih cenah iz leta 2025, ki bi se uporabljal nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira in bi bil namenjen solidarnosti v primeru naravnih nesreč ter bi moral dopolnjevati predlagani kaskadni mehanizem za krizne razmere, urejati pa bi ga morala pravila, ki bi omogočala hitro izplačilo, in po potrebi mehanizmi predhodnega financiranja ob jasnem usklajevanju z vsemi ustreznimi instrumenti, vključno z mehanizmom Unije na področju civilne zaščite, s čimer bi prispevali k odpornosti in pripravljenosti na krize; meni, da bi morala oba posebna instrumenta imeti možnost prenosa

neporabljenih zneskov skozi celotno obdobje večletnega finančnega okvira, da se zagotovi prožnost;

79. ugotavlja, da Komisija predlaga 88 milijard EUR za rezervo za Ukrajino v okviru uredbe o večletnem finančnem okviru za financiranje predpristopne pomoči, okrevanja in prizadevanj za obnovo; meni, da bi lahko ta znesek zagotovil znatno podporo; pozdravlja, da je rezerva za Ukrajino nad zgornjo mejo večletnega finančnega okvira, da bi zadostili izjemnim in nepredvidljivim potrebam Ukrajine; vendar ugotavlja, da v primeru nadaljevanja konflikta ta sredstva ne bi zadostovala za izpolnitev potreb Ukrajine; poziva k povečanju in vnaprejšnjemu financiranju rezerve, da bi Ukrajini zagotovili dodatno podporo; poudarja, da bi morala struktura financiranja za Ukrajino ostati skladna, pregledna in učinkovita ter v celoti podpirati pristopno pot države, hkrati pa jasno razlikovati med predpristopno pomočjo in potrebami po obnovi;

*Posebne določbe*

80. opozarja, da ima sedanji večletni finančni okvir premalo sredstev, zaradi česar je bila leta 2024 potrebna njegova revizija; ugotavlja, da je v predlogu večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 sicer predvidena večja prožnost, vendar skupni zneski v predlogu Komisije še vedno ne zadoščajo;

81. obžaluje, da predlagana uredba o večletnem finančnem okviru ne vključuje klavzule o vmesnem pregledu; vztraja, da mora Komisija v skladu z uredbo o večletnem finančnem okviru najpozneje do julija 2031 predložiti pregled delovanja večletnega finančnega okvira, pri tem pa v celoti upoštevati takratne gospodarske razmere, najnovejše makroekonomske napovedi in napovedi glede zaposlovanja ter ustrezen razvoj dogodkov na svetovni ravni; meni tudi, da bi moral tak obvezen pregled po potrebi spremljati zakonodajni predlog za revizijo te uredbe v skladu s postopki, določenimi v PDEU; poudarja, da nobena taka revizija ne bi smela zmanjšati predhodno dodeljenih nacionalnih sredstev, kot je določeno v uredbi o načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva;

82. opozarja, da bodo evropske volitve potekale leta 2034; meni, da je datum objave predloga naslednje uredbe o večletnem finančnem okviru, tj. 1. julij 2033, precej poznejši kot običajno v življenjskem ciklu večletnega finančnega okvira; poziva, naj se predlog večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2034 objavi najpozneje do julija 2032;

***Upravljanje***

83. je seznanjen s stališčem Komisije, da je namen njenih predlogov povečati prožnost in poenostavitev v naslednjem večletnem finančnem okviru; priznava, da je prožnost bistvena za odzivanje na nepredvidene izzive, vendar poudarja, da se ne more uporabljati na

račun odgovornosti, predvidljivosti, preglednosti in skladnost politik; opozarja, da bi prožnost brez preglednosti povečala vrzel v demokratični odgovornosti in spodkopala zaupanje javnosti v EU;

84. obžaluje, da predlogi Komisije za poenostavitev koristijo predvsem njenim postopkom in ne končnim upravičencem, s čimer se povečuje demokratični primanjkljaj v Uniji; opozarja, da se Parlament dosledno zavzema za poenostavitev za končne upravičence, vključno z zmanjšanjem upravnega bremena, povezanega z dostopom do proračuna EU, in povečanjem učinkovitosti porabe; vztraja, da poenostavitev ne sme ogroziti kakovosti programov ali demokratične odgovornosti, niti se ne sme uporabljati kot izgovor za spodkopavanje načel upravljanja na več ravneh in partnerstva ali konstruktivnega dialoga s ključnimi deležniki in socialnimi partnerji, saj bo ustrezno upoštevanje teh načel povečalo učinkovitost porabe EU in bo bistveno za uspeh večletnega finančnega okvira EU; se strinja s pomisleki Računskega sodišča, da bo pristop Komisije privedel do poenostavitve njenega sodelovanja z državami članicami, hkrati pa povečal ali prenesel upravno breme na nacionalno in regionalno raven ter raven upravičencev; poudarja, da bo treba za poenostavitev, kjer je mogoče, uskladiti pravila in zahteve glede poročanja na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni; poudarja, da bo Parlament predlagal vse mehanizme preglednosti, ki so potrebni za izpolnjevanje njegove vloge varuha interesov državljanov;

85. meni, da bi lahko sedanji predlog o načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva privedel do „ponovne nacionalizacije“ nekaterih politik EU zaradi pomanjkanja horizontalnega pristopa in večje prožnosti, ki je bila podeljena državam članicam pri izvrševanju proračuna Unije na podlagi nacionalnega pristopa; poziva, naj proračun ostane naložbeni proračun, ki se še naprej osredotoča na dodano vrednost EU in zagotavlja močan horizontalni pristop;

86. poudarja, da mora razširjeno uporabo instrumentov, ki temeljijo na prožnosti in uspešnosti, v naslednjem večletnem finančnem okviru spremljati okrepljeno upravljanje na več ravneh; meni, da je smiselno sodelovanje lokalnih in regionalnih organov, pa tudi socialnih in gospodarskih partnerjev, pri zasnovi, izvajanju in spremljanju ukrepov, ki jih financira Unija, bistveno za uravnoteženje izvajanja, osredotočenega na Komisijo, zmanjšanje vrzeli v demokratični odgovornosti in zagotovitev, da poraba ustreza dejanskim teritorialnim potrebam; vztraja, da bi moral te instrumente po potrebi spremljati ustrezen nadzor, ki bi ga izvajali izvoljeni predstavniki, na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni, ter da bi bilo treba ohraniti vlogo Parlamenta kot proračunskega organa in organa za podelitev razrešnice;

87. želi spomniti, da je Računsko sodišče ugotovilo, da so se pri tako imenovanem modelu, ki temelji na uspešnosti in je bil zasnovan na podlagi izkušenj iz mehanizma za okrevanje in odpornost, pokazale

slabosti v zasnovi, uporabi in učinkovitosti; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da predlogi večletnega finančnega okvira za znaten del instrumentov v naslednjem večletnem finančnem okviru vključujejo široko uporabo financiranja, ki ni povezano s stroški; je zelo zaskrbljen zaradi tako velike spremembe in prehoda na nov model izvrševanja; opozarja, da brez ustreznih zaščitnih ukrepov za dobro finančno poslovodenje pri izvrševanju financiranja Unije ali jasnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih v prejšnjih ali obstoječih instrumentih, ki temeljijo na uspešnosti, ta pristop prinaša znatna tveganja in zmanjšuje možnost revizije; poudarja, da je treba najti rešitev za odpravo razlik med ocenami stroškov, povezanimi z mejniki in cilji, ter dejanskimi stroški projektov, saj bi ta neusklajenost lahko ogrozila izvajanje dogovorjenih političnih prednostnih nalog na ravni Unije; meni, da morebitno povečanje učinkovitosti ne sme škoditi zaščiti finančnih interesov Unije; poudarja zlasti, da bi morali obsežni in zapleteni projekti še naprej temeljiti na stroških, saj njihovo področje uporabe, trajanje in financiranje na več ravneh zahtevajo podrobno finančno poročanje in preverljive podatke o odhodkih, da se zagotovita ustrezno spremljanje in odgovornost; poziva k nadaljnji in razširjeni uporabi možnosti poenostavljenega obračunavanja stroškov, zlasti za manjše ali srednje velike naložbe, kot učinkovitih in sorazmernih orodij za zmanjšanje upravnega bremena, povečanje dostopnosti za manjše upravičence ter ohranjanje odgovornosti in sledljivosti pri uporabi sredstev Unije;

88. vztraja, da morajo podatki o nastalih stroških ostati na voljo organu za razrešnico, da preverja splošno in stroškovno učinkovitost v proračunu Unije; opozarja, da lahko parlamentarni nadzor brez preglednosti stroškov postane formalnost, ki ne more ščititi dobrega finančnega poslovodenja proračuna; poziva Komisijo, naj zagotovi sistematično nadaljnje ukrepanje na podlagi ugotovitev in priporočil Računskega sodišča;

89. vztraja, da je potrebna večja skladnost pri spremljanju in izvajanju programov porabe EU ter pri vključevanju pomembnih ciljev in zavez EU; poudarja, da je predlog uredbe o smotrnosti prvi korak k vzpostavitvi horizontalnega okvira za spremljanje odhodkov in smotrnosti za proračun, katerega cilj je zmanjšati upravno breme; meni, da lahko ta pristop, če se bo ustrezno izvajal, privede do okrepljenega demokratičnega nadzora; poudarja, da bi celovita vključitev horizontalnih načel v enotni okvir omogočila smiselno spremljanje in bi bolje odražala politične prednostne naloge Unije; vztraja, da mora okvir smotrnosti dati prednost kazalnikom učinka, ki merijo dejanske rezultate za državljane; poudarja, da mora predlagana uredba o smotrnosti zagotoviti, da bodo kazalniki poročanja obvezni, kjer je to ustrezno, in primerljivi v vseh državah članicah in načinih upravljanja; opozarja, da brez te primerljivosti organ za podelitev razrešnice ne bo mogel oceniti relativne učinkovitosti ali ugotoviti, kateri programi niso dovolj uspešni;

poudarja, da morajo kazalniki smotrnosti izrecno izhajati iz ciljev posameznega programa ter bi morali zajemati izložke, izide in učinke; poudarja, da je treba odhodke, povezane s podnebjem, vključiti v večletni finančni okvir, da bi natančno spremljali financiranje in njegove učinke;

90. poudarja, da ima proračun EU osrednjo vlogo pri podpiranju temeljnih vrednot EU, kot sta demokracija in pluralizem iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji; pozdravlja nedavno objavljeno strategijo EU za civilno družbo, ki priznava pomembno vlogo organizacij civilne družbe pri zagotavljanju svetovanja, podpore in strokovnega znanja pri razvoju in izvajanju zakonodaje in politik EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba organizacijam civilne družbe zagotoviti dolgoročno, predvidljivo in zadostno financiranje;

91. opozarja, da bi bilo treba v skladu s finančno uredbo programe in dejavnosti, kadar je to izvedljivo in ustrezno ter v skladu z ustreznimi pravili za posamezni sektor, izvajati tako, da se dosežejo zastavljeni cilji ob upoštevanju delovnih in zaposlitvenih pogojev v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, pravom Unije, konvencijami Mednarodne organizacije dela in kolektivnimi pogodbami, pri čemer bi bilo treba upoštevati načelo enakosti spolov in se ne bi smelo bistveno škodovati okoljskim ciljem Unije;

92. poudarja, da mora biti vso financiranje v skladu s smernicami Komisije o financiranju dejavnosti, povezanih z razvojem, izvajanjem, spremljanjem in krepitvijo zakonodaje in politike Unije; ob tem želi spomniti na izjavo Komisije z dne 1. aprila 2025 o sedanjem programu LIFE;

*Proračunsko upravljanje*

93. je seznanjen s splošno strukturo štirih razdelkov večletnega finančnega okvira, kot jo je predlagala Komisija, v primerjavi s sedmimi razdelki v sedanjem večletnem finančnem okviru; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Komisija predlaga zmanjšanje števila programov EU s 60 na 19, s čimer uvaja nejasnost med cilji in proračunsko nomenklaturo ter ogroža preglednost in odgovornost; poudarja, da bo stališče Parlamenta o strukturi teh novih programov večletnega finančnega okvira določeno med postopkom soodločanja za ustrezne sektorske zakonodajne akte; vztraja, da morajo predlagana proračunska nomenklatura ter zneski, dodeljeni posameznim proračunskim vrsticam, odražati vse posebne cilje vsakega programa in v njem, da bi zagotovili preglednost, predvidljivost in odgovornost ter proračunskemu organu ponudili informacije, potrebne za določitev letnega proračuna in za nadzor nad njegovim izvrševanjem;

94. v zvezi s tem obžaluje, da je proračunska nomenklatura, predlagana v sektorski zakonodaji, povsem neustrezna; poudarja, da se

proračunska struktura ne sme poenostaviti na račun preglednosti ali sposobnosti proračunskega organa, da izvaja učinkovit nadzor in sprejema informirane odločitve; vztraja, da mora nomenklatura ostati dovolj podrobna, da bo ustrezala ciljem programa, določenim v temeljnih aktih, ohranila prepoznavnost ukrepov EU pri vseh ciljih in prednostnih nalogah politike ter Parlamentu omogočila, da bo v celoti opravljal svojo nadzorno vlogo; poziva k bolj razčlenjeni nomenklaturi, da bi omogočili smiseln letni proračunski postopek, predloge sprememb proračuna in postopek razrešnice; ponovno poudarja, da je letni proračunski postopek osrednji demokratični mehanizem za dodeljevanje sredstev v večletnem finančnem okviru;

95. ugotavlja, da proračunske prerazporeditve v skladu s finančno uredbo že zagotavljajo prožnost med izvrševanjem proračuna; poudarja, da lahko Komisija trenutno prerazporedi znatne zneske med področji politike brez odobritve proračunskega organa, kar omejuje nadzor; ker struktura proračuna ni dovolj podrobna, poziva k novim pravilom, ki bi določala najvišji znesek in odstotek na proračunsko vrstico za prerazporeditve brez odobritve; meni, da bi lahko kot ukrep za poenostavitev prenose iz drugih institucij Unije pod določenim pragom izvzeli iz postopka ugovora;

96. poudarja, da je poleg učinkovite strukture za boj proti goljufijam potrebno zanesljivo upravljanje, ki bo zagotavljalo parlamentarno odgovornost, nadzor in kontrolo; poleg tega izraža pomisleke, kako bo Komisija pridobila zadostno zagotovilo na ravni EU o zakonitosti in pravilnosti odhodkov, in opozarja, da je tako jasno zagotovilo nujno, da lahko Parlament opravlja svojo vlogo organa za podelitev razrešnice; zavrača vsak pristop, ki Parlament pri uporabi katerega koli instrumenta ali sklada v naslednjem večletnem finančnem okviru omejuje na posvetovalno ali informativno vlogo; poudarja, da se pri proračunski prožnosti ne sme pozabiti na pristojnosti proračunskega organa in da mora vse prerazporeditve, reprogramiranje in uporabo rezerv odobriti Parlament; meni, da sta za resnično prožnost potrebni zmogljivost hitrega odzivanja in demokratična legitimnost, kar je mogoče doseči le s polnim sodelovanjem Parlamenta pri odločanju o dodelitvi in uporabi sredstev;

97. izraža zaskrbljenost, ker financiranje EU ni predvidljivo, kar bi lahko bila posledica pretiranih mehanizmov prilagodljivosti in ponavljajočih se prerazporeditev; priznava potrebo po večji prožnosti pri dodeljevanju sredstev v okviru nekaterih programov, vendar poudarja, da to ne sme ogroziti dolgoročnih ciljev politike, predvidljivosti financiranja ali posebnih pravic Parlamenta; poudarja, da sedanji večletni finančni okvir sicer ni dovolj prožen za prilagajanje spreminjajočim se prednostnim nalogam, vendar je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru vzpostaviti boljše ravnovesje med predvidljivostjo naložb in prilagodljivostjo; poudarja, da je na nekaterih področjih politike potrebna večja stabilnost financiranja kot na drugih; odločno zavrača ponavljajoče se

prerazporeditve kot sredstvo za financiranje prednostnih nalog Unije, saj ogrožajo izvajanje programov in uresničevanje dogovorjenih ciljev politike;

98. je seznanjen s predlaganim povečanjem najemanja in dajanja posojil v naslednjem večletnem finančnem okviru; meni, da mora proračunski organ skrbno spremljati učinek tega pristopa na manevrski prostor večletnega finančnega okvira ali na druga jamstva; zahteva, da se pri najemanju in dajanju posojil spoštujejo pristojnosti sozakonodajalcev in proračunskega organa;

99. ponovno poziva k okrepljenemu naložbenemu partnerstvu s skupino EIB, da bi izkoristili proračun EU, mobilizirali zasebne naložbe in zmanjšali tveganja na pomembnih področjih politike, kot so podnebje, konkurenčnost, stanovanja, socialno podjetništvo in inovacije, obramba in zunanja razsežnost; poudarja, da bi bilo treba v okviru tega in podobnih partnerstev z drugimi izvajalskimi partnerji, ki izkoriščajo proračun EU na vseh področjih politike in po potrebi zmanjšujejo tveganje naložb, ohraniti prilagojene instrumente za olajšanje dostopa za mala in srednja podjetja, podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo in čezmejne konzorcije, hkrati pa zagotoviti zanesljivo upravljanje, preglednost in dodano vrednost Unije; ponovno poudarja, kako pomembno je ustrezno financiranje tehnične pomoči, ki sta jo skupaj razvili EIB in Komisija, za izvajalske organe, da bi pomagali zagotoviti pravočasno izvajanje in dodatnost naložb, zlasti s krepitvijo upravnih zmogljivosti in razvojem naložbenih struktur, ter poziva k ustreznemu financiranju, da bi zagotovili nadaljnji učinek;

100. ponavlja svoje dolgoletno stališče, da bi moral biti za vso porabo na ravni EU pristojen proračunski organ, s čimer bi se zagotovili demokratični nadzor, preglednost in zaščita finančnih interesov Unije;

*Zakonodajno upravljanje*

101. poudarja, da je treba za pridobitev odobritve Parlamenta vse vidike večletnega finančnega okvira, zlasti proračunske elemente, obravnavati kot sveženj in da se je treba o njih resnično pogajati; ponovno izraža nasprotovanje temu, kako so bile sprejete sedanje in prejšnje uredbe o večletnem finančnem okviru, pri čemer je Evropski svet prekoračil svojo vlogo s tem, da je vnaprej določil več elementov, kot so finančna sredstva in določbe za posamezne politike, s čimer je vsebinsko in namerno kršil določbe Pogodbe; izraža resno zaskrbljenost, ker predhodni „pogajalski okviri“, ki jih je pripravilo predsedstvo Sveta, posnemajo to pomanjkljivo metodologijo in vključujejo vprašanja, ki spadajo v postopek soodločanja pri pripravi nove zakonodaje o programih EU;

102. izraža resno zaskrbljenost zaradi širše zasnove programov in

sektorskih predlogov, ki bistvene politične in proračunske odločitve prenašajo s temeljnega akta na delovne programe, kar znatno slabi zakonodajno vlogo Parlamenta; odločno nasprotuje prenosu zakonodajnih elementov stran od sektorskih uredb, s čimer bi Parlament izključili iz odločitev, ki se trenutno sprejemajo po rednem zakonodajnem postopku, in ustvarili pravno negotovost za upravičence;

103. vztraja, da je treba vse bistvene politične odločitve, kot so cilji programa, prednostne naloge pri porabi, dodeljena finančna sredstva, stopnje financiranja, upravičenost, merila za izbor in dodelitev, pogoji, opredelitve in metode izračuna, določiti v ustreznih temeljnih aktih, pri čemer je treba v celoti spoštovati pristojnosti Parlamenta kot sozakonodajalca in proračunskega organa, ne pa v delovnem programu ali podobnih pooblastilih; zahteva, da se o političnih odločitvah, ciljih in vidikih upravljanja odloča v temeljnih aktih ter da se vsi dodatni in nenujni elementi, ki niso vključeni v temeljni akt, sprejmejo izključno z delegiranimi akti, pri čemer je treba zavrniti uporabo izvedbenih aktov ali drugih postopkov, pri katerih ni potrebna odobritev Parlamenta; v zvezi s tem zahteva, da se v skladu s členom 290 PDEU vsi večletni in letni delovni programi sprejmejo z delegiranimi akti, da se zagotovi sistematično sodelovanje Parlamenta pri odločanju o politikah in nadzoru; odločno zavrača vse poskuse, da bi strateške politične odločitve spremenili v postopke komitologije ali druge ureditve; opozarja, da Parlament ne bo sprejel nobenega predloga, ki ne ohranja vseh njegovih zakonodajnih in nadzornih pristojnosti; poudarja, da zmanjšanje ravni podrobnosti v temeljnih aktih privede do tega, da pomembne politične odločitve preidejo v fazo izvajanja, s tem pa se zmanjša demokratična odgovornost in marginalizira vloga Parlamenta pri političnih odločitvah, kar bi imelo znatne politične in proračunske posledice;

104. poudarja, da je zaradi širokega obsega ciljev v predlaganih sektorskih uredbah potreben revidiran postopek ocenjevanja pilotnih projektov in pripravljalnih ukrepov, da se zaščiti že tako omejena pravica Parlamenta do pobude; meni, da so jasnejša merila in poenostavljeni postopki bistveni za to, da lahko Parlament še naprej uvaja inovativne ukrepe in preskuša nove politične pristope v razdelkih 1, 2 in 3; vztraja, da razširitev področja uporabe programov ne sme zmanjšati zmožnosti Parlamenta, da predlaga pilotne projekte in pripravljalne ukrepe na posebnih področjih politike;

*Spoštovanje pravne države in temeljnih vrednot*

105. poudarja, da je spoštovanje vrednot in temeljnih pravic Unije bistven osnovni pogoj za dostop do sredstev EU; poudarja, da so potrebne stalne povezave med spoštovanjem pravne države in dostopom do sredstev EU v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027; meni, da je zaščita finančnih interesov Unije neločljivo povezana s

spoštovanjem pravne države in vrednot Unije; poudarja, da je uredba o pogojenosti s pravno državo[11] ključno orodje za zaščito finančnih interesov EU pred kršitvami načel pravne države in da bi jo bilo treba uporabljati, kadar so njeni pravni pogoji izpolnjeni v celotnem proračunu EU, vključno z instrumenti, ki temeljijo na uspešnosti, in financiranjem iz člena 122 PDEU; poziva Komisijo in Svet, naj uredbo uporabljata strogo in dosledno ter naj sprejmeta ukrepe brez nepotrebnega odlašanja, kadar je to potrebno;

106. vztraja, da bi bilo treba v naslednjem večletnem finančnem okviru zagotoviti celovit in skladen nabor orodij za vrednote Unije, ki bi zajemal demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v vseh skladih EU; je zaskrbljen zaradi prekrivanja z mehanizmom pogojevanja, uvedenim zlasti z načrti za nacionalna in regionalna partnerstva, ter poziva k enotnemu, skladnemu in celovitemu okviru v vseh programih financiranja EU v popolni skladnosti z uredbo o pogojenosti, ki bo zajemal omogočitvene pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za dostop do financiranja EU, in ukrepe za zadržanje sredstev, kadar ustrezni pogoji niso več izpolnjeni; poziva Komisijo, naj združi vsa orodja pravne države v enoten in celovit okvir, ki bo zagotavljal jasna, objektivna in pregledna merila za uporabo ter način, kako bo Komisija poskrbela za usklajevanje med temi orodji;

107. zahteva, naj se sredstva Unije zadržijo, kadar bistvene zahteve niso izpolnjene, zamrznjena sredstva pa naj se zadevnim državam članicam sprostijo šele, ko bodo v celoti izvedle smiselne reforme in preverljivo dokazale skladnost s pravno državo v praksi in v skladu z ugotovitvami poročil o stanju pravne države; poudarja, da morajo odločitve o začasni ustavitvi ali zmanjšanju financiranja Unije zaradi kršitev načela pravne države temeljiti na objektivnih merilih, ki se uporabljajo dosledno, in jih ne smejo usmerjati drugi premisleki, prav tako pa ne smejo biti rezultat pogajanj;

108. priznava, da Komisija v okviru načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva predlaga možnost, da se sredstva, ki so bila sproščena zaradi pomanjkanja popravnih ukrepov v odziv na ugotovljeno kršitev načela pravne države v skladu z uredbo o pogojevanju s pravno državo, ponovno dajo na voljo za programe v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja; zahteva pojasnilo o tem, kako bi bilo mogoče te sproščene zneske preusmeriti v druge programe, in poziva k prepovedi prerazporeditve zamrznjenih sredstev; vztraja, da je odločitev o uporabi sproščenih sredstev v pristojnosti proračunskega organa v okviru letnega proračunskega postopka in ne bi smela biti prepuščena presoji Komisije;

---

11 Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

109. poudarja, da je potreben trden pristop, s katerim bi zagotovili, da zakoniti končni prejemniki in upravičenci ne bodo kaznovani, ker so bila sredstva EU za njihovo vlado začasno ustavljena zaradi kršitev pravne države; poudarja, da je to načelo v središču pristopa pametne pogojenosti;

***Zadeve, povezane z medinstitucionalnim sporazumom***

110. poudarja, da mehanizem za usmerjanje ne bo nadomestil izgube zakonodajnih ali proračunskih pristojnosti Parlamenta; poudarja, da bi moral letni proračun odražati prednostne naloge politike in načrte, o katerih sta se dogovorila sozakonodajalca; vztraja, da sta pravilno proračunsko upravljanje in ohranjanje pristojnosti proračunskega organa bistvena pogoja za bolj smiseln letni proračunski postopek in da lahko vsak mehanizem za usmerjanje deluje le, če so vzpostavljeni osnovni temelji;

111. zavrača vsako ureditev, ki bi omejevala svobodo proračunskega organa, da samostojno odloča o proračunskih prednostnih nalogah in dodelitvah; odločno nasprotuje vsem mehanizmom, ki bi Komisiji omogočili, da s tehničnimi ocenami vnaprej določi proračunske odločitve; odločno zavrača vsako možnost, da bi Evropski svet s svojimi sklepi vplival na letni proračunski postopek, saj bi to pomenilo očitno kršitev določb Pogodbe in ogrozilo institucionalno ravnovesje, ki je bilo vzpostavljeno za sprejemanje proračunskih odločitev; opozarja, da finančna uredba že omogoča sprostitev proračunskih rezerv; poziva Komisijo, naj se sistematično usklajuje s proračunskim organom, preden sprejme kakršne koli prostovoljne zaveze o uporabi vgrajene prožnosti, proračunski organ pa naj vsako uporabo odobri s sklepom;

112. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Komisija predlaga povečanje odstopanja od okvirnih zneskov v sektorski zakonodaji s sedanjih 15 % na 20 % v medinstitucionalnem sporazumu[12]; poudarja, da bi predlagano povečanje skupaj z združitvijo programov in znatno večjimi proračuni na program ustvarilo velike možnosti za spremembe brez sodelovanja sozakonodajalcev; izraža resne zadržke glede kumulativnega učinka teh sprememb na demokratični nadzor in ravnovesje institucionalnih moči; meni, da takšna razširitev izvršne prožnosti spodkopava pristojnosti proračunskega organa; zato poziva, naj se največje odstopanje od okvirnih zneskov omeji na 5 % med celotnim trajanjem programov, ne da bi posegali v uporabo ustreznih določb uredbe o večletnem finančnem okviru in medinstitucionalnega sporazuma, s čimer bi zagotovili, da bodo vse znatne prerazporeditve proračunskih sredstev še naprej predmet ustreznega demokratičnega nadzora in sozakonodajnega odločanja; vztraja, da bi s tem znižanim pragom ohranili potrebno operativno prožnost, pa tudi bistveno vlogo Parlamenta pri proračunskem

12 COM(2025)0572.

nadzoru;

113. poudarja pomen ohranjanja rednega medinstitucionalnega dialoga o lastnih sredstvih in poziva, naj se srečanja organizirajo pogosteje;

114. predlaga vključitev posebne priloge o sodelovanju v zvezi z režimom pogojenosti; v zvezi s tem meni, da bi se lahko z rednim dialogom med tremi institucijami o stanju na področju zaščite proračuna EU v zvezi s pravno državo učinkovito izboljšalo usklajevanje nabora orodij za krepitev pravne države;

***Lastna sredstva***

115. ponovno potrjuje, da je Parlament trdno zavezan uvedbi novih virov lastnih sredstev, da bi zagotovil trajnostno in predvidljivo dolgoročno financiranje proračuna EU; ponovno poudarja, da so potrebni vzdržni in odporni prihodki za proračun Unije, ki bi morali ustrezati odhodkovni strani, s čimer bi zagotovili proračunsko stabilnost, učinkovitost in fiskalno disciplino ter tako Uniji omogočili, da obravnava svoje potrebe in prednostne naloge;

116. ponavlja svoj dolgoletni poziv k uvedbi novih resničnih virov lastnih sredstev, ne le za odplačilo dolga v okviru instrumenta NextGenerationEU, temveč tudi za financiranje povečanih političnih ambicij Unije; je še vedno prepričan, da je uvedba novih resničnih lastnih sredstev za financiranje proračuna Unije nujna; opozarja, da bodo brez novih virov finančno breme neizogibno nosile države članice z višjimi prispevki na podlagi BND; zato meni, da je uvedba resničnih novih tokov prihodkov v višini vsaj 60 milijard EUR letno bistven pogoj za ambiciozen večletni finančni okvir za obdobje 2028–2034;

117. je zelo zaskrbljen, ker ni nikakršnega napredka pri reformi sistema virov lastnih sredstev v Svetu od leta 2020; poudarja, da so v času proračunskih omejitev resnični novi viri lastnih sredstev potreben odgovor za financiranje dolgoletnih in novih politik Unije ter prepotrebnih naložb v Evropi;

118. ponavlja svojo dolgoletno kritiko, da bosta zasnova proračuna, ki temelji na načelu pravičnega vračila, in pogajanje o njem neizogibno privedla do zmanjšane dodane vrednosti EU, saj se s tem zmanjšuje razlog za skupno vlaganje v skupne in evropske javne dobrine; hkrati priznava prednosti lastnih sredstev iz naslova BND glede na njihovo zanesljivo funkcijo uravnoteženja; poziva Svet in države članice, naj ne podaljšujejo pavšalnih znižanj in naj ustvarijo pravično splošno proračunsko ravnovesje za vse, tako da se osredotočijo na sinergije in dodano vrednost EU v duhu solidarnosti med državami članicami in z omogočanjem boljše preglednosti;

119. opozarja, da je za odločitve o virih lastnih sredstev potrebno soglasje v Svetu, posvetovanje z Evropskim parlamentom in ratifikacija v vseh

državah članicah; poudarja, da je treba vsako košarico novih virov lastnih sredstev obravnavati kot pravično, da ne bi izvajanje teh tokov prihodkov nesorazmerno kaznovalo nekaterih držav članic;

120. meni, da je treba glede na izzive brez primere, ki zahtevajo znatno povečanje naložb na več področjih politike v naslednjem večletnem finančnem okviru, osnovo za prihodke proračuna EU na ustrezno utemeljen način razširiti, okrepiti, diverzificirati in posodobiti; vztraja, da bi bilo treba v ta namen prilagoditi in nadgraditi obstoječe vire lastnih sredstev, in bi bilo treba brez nepotrebnega odlašanja uvesti nove vire lastnih sredstev; meni tudi, da bi morali biti prihodki, ki niso lastna sredstva, bistvena sestavina kombinacije virov prihodkov ter da bi morale dobro opredeljene operacije najemanja in dajanja posojil, katerih posledične pogojne obveznosti se varno krijejo iz manevrskega prostora v okviru zgornjih meja lastnih sredstev, ostati izvedljiva nadomestna možnost, vsaj v času nepredvidenih kriz;

121. opozarja na pravno obveznost in politično odgovornost za pravočasno odplačilo dolga v okviru instrumenta NextGenerationEU; ponavlja svoje stališče, da bi bilo treba odplačevanje dolga v okviru instrumenta NextGenerationEU še naprej upravljati preudarno in prožno, po možnosti tudi z operacijami refinanciranja, da bi čim bolj zmanjšali pritisk na večletni finančni okvir in njegove programe za obdobje 2028–2034;

122. pozdravlja prizadevanja Komisije, da bi opredelila nove vire lastnih sredstev in predlagala nekaj izboljšav za tradicionalna lastna sredstva, kot so carinske dajatve, da bi okrepila finančno avtonomijo Unije in zmanjšala odvisnost od nacionalnih prispevkov, s tem pa zagotovila prihodnje financiranje proračuna Unije; podpira širši pristop košarice, ki ga je predlagala Komisija, saj je to realističen način za zagotovitev potrebne podpore v Svetu; je seznanjen z različnimi vrstami predlaganih virov lastnih sredstev; vendar odločno poudarja, da je treba vsako košarico novih virov lastnih sredstev sprejeti hkrati z naslednjim večletnim finančnim okvirom ter ustvariti stabilen in zadosten tok prihodkov v višini vsaj približno 60 milijard EUR na leto, saj je ta raven bistvena za stalno odplačevanje posojil, najetih v okviru instrumenta NextGenerationEU, izpolnitev zavez Unije in financiranje skupnih naložb v evropske javne dobrine; poziva Svet, naj hitro doseže dogovor o novih virih lastnih sredstev, da bi zagotovil dolgoročno proračunsko varnost;

123. zahteva, da bi moral Svet, če bi odstranil nekatere elemente košarice, nastalo vrzel nadomestiti z višjimi vpoklicnimi stopnjami za druge vire ali jih nadomestiti z drugim virom; poudarja, da novi vir ne bi smel škodovati konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ali skupni konkurenčnosti EU; meni, da bi bilo treba kot morebitno rešitev med drugim preučiti potencial prihodkov od dajatve na

digitalne storitve za velike digitalne platforme, dajatve na spletne igre na srečo in stave, razširitve mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in dajatve, ki temelji na enotni vpoklicni stopnji za kapitalske dobičke iz kriptosredstev, če drugi predlagani viri lastnih sredstev ne bi pridobili podpore držav članic, da bi poskrbeli za davčno pravičnost in raven prihodkov, ki bi bila sorazmerna s potrebami;

124. meni, da je skupno najemanje posojil izvedljiva možnost, ki Uniji omogoča, da se hitro odzove na nepričakovane dogodke, in omogoča pravočasno financiranje politik EU z jasno dodano vrednostjo EU; poudarja, da bi morala biti ta možnost popolnoma v skladu s strateškimi prednostnimi nalogami EU za evropske javne dobrine ali bi morala spodbujati naložbe v čezmejne ali vseevropske projekte, ki povečujejo potencial EU za rast;

125. poudarja pomen predloga Komisije za novo vrsto kriznega mehanizma, ki bi temeljil na izrednem najemanju posojil, podprtem z dodatnim manevrskim prostorom do zgornje meje lastnih sredstev, in bi temeljil na dosledno odlični bonitetni oceni proračuna EU; ugotavlja, da je ta instrument časovno omejen, zanj veljajo vnaprej določena merila in je omejen glede namena, področja uporabe in obsega, ki so omejeni z dodatnim razpoložljivim namenskim oddelkom za manevrski prostor; prav tako ugotavlja, da bo instrument Uniji omogočil, da mobilizira posojila za države članice v višini do 395 milijard EUR, če bi v obdobju 2028–2034 prišlo do hudih kriz, hude stiske ali resnih groženj za njihov nastanek; izraža zadovoljstvo, da predlagani mehanizem ne bi temeljil na členu 122 PDEU, ki tako kot v prejšnjih primerih zapostavlja Parlament, temveč na uredbi Sveta v skladu s členom 311(4) PDEU, ki zahteva odobritev Parlamenta, kar zagotavlja institucionalno ravnovesje in postopkovno odgovornost;

126. meni, da je lahko ta mehanizem dodatno orodje na ravni EU za hitro in učinkovito odzivanje na vse večje potrebe, za kar se je Mario Draghi že večkrat zavzel, pa tudi na nepredvidljiv razvoj dogodkov; poziva Komisijo in države članice, naj izkušnje, pridobljene z instrumentom NextGenerationEU, uporabijo za financiranje in izvajanje prihodnjih strateških naložb EU;

127. navaja, da bo odobril le dolgoročni proračun, vključno z ustreznimi in trajnostnimi prihodki, ki bo ustrezal namenu Unije v spreminjajočem se svetu;

***Spremembe uredbe o večletnem finančnem okviru***

128. poziva Komisijo, naj upošteva naslednje spremembe:

predlog uredbe Sveta bi bilo treba dopolniti, kot sledi:

**Sprememba 1**

**Predlog uredbe**
**Uvodna izjava 13**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***(13) Za zagotovitev prilagodljivosti v korist katerega koli razdelka večletnega finančnega okvira glede na potrebe in za olajšanje proračunskega postopka sta potrebna netematska posebna instrumenta. Enotni instrument za rezervo bi moral omogočati prenos razpoložljivih razlik do zgornjih mej za odobritve za prevzem obveznosti oziroma odobritve plačil med proračunskimi leti, za odobritve za prevzem obveznosti pa tudi med razdelki večletnega finančnega okvira, ne da bi se presegli skupni zneski zgornjih mej večletnega finančnega okvira za odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil za celotno obdobje večletnega finančnega okvira. V skladu z dobrim finančnim poslovodenjem in preudarnim oblikovanjem proračuna bi morala biti uporaba zneskov razlik do zgornje meje iz tekočega in prihodnjih proračunskih let zadnja možnost.*** | ***črtano*** |

**Sprememba 2**

**Predlog uredbe**
**Uvodna izjava 13 a (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | (***13a***) ***Glede na negotovost glede prihodnjega razvoja obrestnih mer in da bi se izognili nepotrebnim pritiskom na programe Unije, je primerno vzpostaviti nov tematski posebni instrument, instrument EU za okrevanje (instrument EURI), da bi se pokrili odplačilo glavnice in stroški financiranja, povezani z instrumentom NextGenerationEU. Potrebne odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil v proračunu Unije bi se morale zagotoviti nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira.*** |

**Sprememba 3**

**Predlog uredbe**
**Uvodna izjava 14**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| (14) Da se omogoči financiranje posebnih nepredvidenih odhodkov za dano proračunsko leto bi moral biti na voljo instrument prilagodljivosti. Instrument prilagodljivosti bi moral biti sestavljen iz fiksnega zneska in zneskov, ki ustrezajo prihodkom, zbranim v okviru izvajanja politik Unije, kot so globe, druge kazni in sankcije ter ustrezne obresti ali drugi prihodki od njih, ki jih naložijo institucije Unije, ***ter*** zneskov, ki ustrezajo sproščenim | (14) Da se omogoči financiranje posebnih nepredvidenih odhodkov za dano proračunsko leto bi moral biti na voljo instrument prilagodljivosti. Instrument prilagodljivosti bi moral biti sestavljen iz fiksnega zneska in zneskov, ki ustrezajo prihodkom, zbranim v okviru izvajanja politik Unije, kot so globe, druge kazni in sankcije ter ustrezne obresti ali drugi prihodki od njih, ki jih naložijo institucije Unije, zneskov, ki ustrezajo sproščenim |

| | |
|---|---|
| odobritvam, ki niso zunanji namenski prejemki, razen zneskov, ki so bili ponovno dani na voljo v skladu s posebnimi pravili o ponovnem dajanju na voljo odobritev, ki ustrezajo sproščenim obveznostim. | odobritvam, ki niso zunanji namenski prejemki, razen zneskov, ki so bili ponovno dani na voljo v skladu s posebnimi pravili o ponovnem dajanju na voljo odobritev, ki ustrezajo sproščenim obveznostim***, razpoložljivih razlik do zgornjih mej iz preteklih let, letnih presežkov in vrnjenih sredstev iz finančnih instrumentov, brez poseganja v določbe za posamezne programe. Po potrebi in v skrajnem primeru bi moralo biti mogoče v okviru letnega proračunskega postopka povečati znesek instrumenta prilagodljivosti za znesek, ki bi se v celoti izravnal z razliko do zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti ali odobritev plačil v enem ali več razdelkih večletnega finančnega okvira za zadevno proračunsko leto ali prihodnja proračunska leta.*** |

**Sprememba 4**

**Predlog uredbe**
Poglavje 1 – člen 2 – odstavek 2

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 2. Kadar je treba uporabiti sredstva iz posebnih instrumentov iz členov 6 ***in*** 8, se odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil vključijo v proračun nad ustreznimi zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira. | 2. Kadar je treba uporabiti sredstva iz posebnih instrumentov iz členov ***5a***, 6***,*** 8 ***in 8a***, se odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil vključijo v proračun nad ustreznimi zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira. |
| ***Kadar je treba uporabiti sredstva iz enotnega instrumenta za rezervo iz člena 7, se odobritve za*** | |

***prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil vključijo v proračun nad ustreznimi zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira za dano leto.***

**Sprememba 5**

**Predlog uredbe**
Poglavje 2 – člen 3 a (novo)

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Člen 3a*** |
| | ***Skupna razlika do zgornje meje za plačila*** |
| | ***1. Komisija v okviru tehnične prilagoditve iz člena 4 vsako leto, z začetkom leta 2029, prilagodi zgornjo mejo plačil za obdobje 2029–2034 navzgor z zneskom, ki ustreza razliki med izvršenimi plačili in zgornjo mejo plačil večletnega finančnega okvira za leto n–1.*** |
| | ***2. Vse prilagoditve v skladu z odstavkom 1 se v celoti izravnajo z ustreznim znižanjem zgornje meje plačil za leto n–1.*** |

**Sprememba 6**

**Predlog uredbe**
Poglavje 2 – člen 4 – odstavek 1

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***(c) izračun skupne razlike v okviru obveznosti iz člena 7(1), točka (a);*** | ***črtano*** |

**Sprememba 7**

**Predlog uredbe**
Poglavje 2 – člen 4 – odstavek 1

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| (d) izračun prilagoditve zgornje meje za odobritve plačil na podlagi skupne razlike v okviru plačil iz člena ***7(1), točka (b)***; | (d) izračun prilagoditve zgornje meje za odobritve plačil na podlagi skupne razlike v okviru plačil iz člena ***3a***; |

**Sprememba 8**

**Predlog uredbe**
Poglavje 2 – člen 4 – odstavek 1

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***(e) izračun najvišjega zneska varnostne rezerve iz člena 7(1), točka (c);*** | ***črtano*** |

**Sprememba 9**

**Predlog uredbe**
Poglavje 2 – člen 4 – odstavek 1 – točka f

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| (f) izračun zneskov, ki se dajo na razpolago instrumentu prilagodljivosti na podlagi člena 8(2)***, prvi pododstavek, točki (a) in (b)***. | (f) izračun zneskov, ki se dajo na razpolago instrumentu prilagodljivosti na podlagi člena 8(2). |

**Sprememba 10**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 5 a (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Člen 5a*** |

| | |
|---|---|
| | ***Instrument EURI*** |
| | ***1. Instrument EURI se uporabi za financiranje odplačila glavnice in stroškov financiranja v zvezi s sredstvi, izposojenimi na kapitalskih trgih v skladu s členom 5(2) Sklepa (EU, Euratom) 2020/2053.*** |
| | ***2. Evropski parlament in Svet instrument EURI uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.*** |

**Sprememba 11**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 6 – odstavek 2**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 1. Rezerva za Ukrajino se lahko uporabi izključno za financiranje odhodkov za Ukrajino na podlagi [Uredbe (EU) XXXX/XX] [Globalna Evropa]. | 1. Rezerva za Ukrajino se lahko uporabi izključno za financiranje***:*** |
| | ***(a)*** odhodkov za Ukrajino na podlagi [Uredbe (EU) XXXX/XX] [Globalna Evropa] ***ter odhodkov za subvencionirane obrestne mere in subvencionirane stroške izposojanja na podlagi členov 23 in 34 Uredbe (EU) 2024/792 [instrument za Ukrajino], člena 17 Uredbe (EU) 2022/2463 [makrofinančna pomoč+], člena 6 Sklepa (EU) 2022/1628 [makrofinančna pomoč II] in člena 5(2) Sklepa (EU) 2022/1201 [makrofinančna pomoč I];*** |
| | ***(b) odhodkov v skladu s členom 22 Uredbe (EU) 2026/467 [uredba o posojilu za podporo Ukrajini]***. |

| | |
|---|---|
| 2. Rezerva za Ukrajino ne presega 88,9 milijarde EUR v cenah iz leta 2025 za obdobje 2028–2034. Letni znesek, mobiliziran ***v okviru rezerve za Ukrajino*** v danem letu, ne presega 13,5 milijarde EUR v cenah iz leta 2025. Neporabljeni del letnega zneska v danem letu se lahko uporabi v naslednjih letih do leta 2034. | 2. Rezerva za Ukrajino ***zajema znesek, ki*** ne presega 88,9 milijarde EUR v cenah iz leta 2025 za obdobje 2028–2034***, izključno za odhodke iz prvega pododstavka, točka (a)***. Letni znesek, mobiliziran v danem letu, ne presega 13,5 milijarde EUR v cenah iz leta 2025. Neporabljeni del letnega zneska v danem letu se lahko uporabi v naslednjih letih do leta 2034. |
| | ***3. Poleg tega rezerva za Ukrajino zajema tudi znesek v višini 26,2 milijarde EUR v cenah iz leta 2025 za obdobje 2028–2034 izključno za odhodke iz prvega pododstavka, točka (b). Če preostala razpoložljiva sredstva v danem letu ne bi zadostovala za kritje subvencije za stroške izposojanja, ki jo je Ukrajina zahtevala v skladu s členom 22 Uredbe (EU) 2026/467 [uredba o posojilu za podporo Ukrajini], se dodatni prispevki sodelujočih držav članic v skladu z isto Uredbo (EU) 2026/467 [uredba o posojilu za podporo Ukrajini] dodelijo v obliki zunanjih namenskih prejemkov.*** |
| ***3.*** Evropski parlament in Svet lahko rezervo za Ukrajino uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU. | ***4.*** Evropski parlament in Svet lahko rezervo za Ukrajino uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU. |

**Sprememba 12**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 7**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***Člen 7*** | ***črtano*** |

***Enotni instrument za rezervo***

***1. Enotni instrument za rezervo zajema:***

***(a) od leta 2029: zneske, ki ustrezajo razpoložljivim razlikam do zgornjih mej večletnega finančnega okvira za odobritve za prevzem obveznosti za leto n – 1 in ki se dajo na razpolago nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira za odobritve za prevzem obveznosti za obdobje 2029–2034 (v nadaljnjem besedilu: skupna razlika v okviru obveznosti);***

***(b) od leta 2029: zneske, ki ustrezajo razliki med izvršenimi plačili in zgornjo mejo plačil večletnega finančnega okvira za leto n – 1, da se zgornja meja plačil za obdobje 2029–2034 prilagodi navzgor (v nadaljnjem besedilu: skupna razlika v okviru plačil);***

***(c) kot zadnjo možnost: dodatne zneske, ki so lahko dani na razpolago nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira v danem letu za odobritve za prevzem obveznosti ali odobritve plačil oziroma oboje, odvisno od primera, če se v celoti izravnajo z razlikami iz enega ali več razdelkov večletnega finančnega okvira za tekoče ali prihodnja proračunska leta, kar zadeva odobritve za prevzem obveznosti, in se v celoti izravnajo z razlikami do zgornje meje plačil za prihodnja proračunska leta, kar zadeva odobritve plačil (v nadaljnjem besedilu:***

***varnostna rezerva).***

***2. Evropski parlament in Svet lahko skupno razliko v okviru obveznosti uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.***

***3. Prilagoditve navzgor na podlagi skupne razlike v okviru plačil od leta 2029 naprej izvaja Komisija, in sicer v okviru tehnične prilagoditve iz člena 4.***

***Vse prilagoditve navzgor na podlagi skupne razlike v okviru plačil se v celoti izravnajo z ustreznim znižanjem zgornje meje plačil za leto n – 1.***

***4. Evropski parlament in Svet lahko varnostno rezervo uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU kot zadnjo možnost za odziv na nepredvidene okoliščine.***

***Zneski se lahko v okviru varnostne rezerve uporabijo le, če so zneski, ki so na voljo na podlagi odstavka 1, točka (a) oziroma (b), nezadostni.***

***Varnostna rezerva v nobenem letu ne presega 0,04 % bruto nacionalnega dohodka Unije, kot je bil izračunan v okviru letne tehnične prilagoditve iz člena 4.***

***Izravnani zneski se ne uporabijo nadalje v okviru večletnega finančnega okvira.***

***5. Uporaba enotnega instrumenta za rezervo v katerem koli danem letu je***

***skladna z zgornjimi mejami lastnih sredstev, določenimi v sklepu o virih lastnih sredstev***.

**Sprememba 13**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 8 – odstavek 2 – točka b**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| (b) znesek, ki ustreza v letu n – 2 sproščenim odobritvam, ki niso zunanji namenski prejemki, razen zneskov sproščenih obveznosti, ki so bili ponovno dani na voljo v skladu s posebnimi pravili o ponovnem dajanju odobritev na voljo iz člena 15 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ***in iz*** Uredbe [(EU) XXXX/XX] [Sklad za nacionalna in regionalna partnerstva]. | (b) znesek, ki ustreza v letu n – 2 sproščenim odobritvam, ki niso zunanji namenski prejemki, razen zneskov sproščenih obveznosti, ki so bili ponovno dani na voljo v skladu s posebnimi pravili o ponovnem dajanju odobritev na voljo iz člena 15 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbe [(EU) XXXX/XX] [Sklad za nacionalna in regionalna partnerstva] ***in Uredbe [(EU) XXXX/XX] [Globalna Evropa]***. |

**Sprememba 14**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 8 – odstavek 2 – točka b a (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***(ba) znesek, ki ustreza razpoložljivim razlikam do zgornjih mej večletnega finančnega okvira za odobritve za prevzem obveznosti iz prejšnjih proračunskih let;*** |

**Sprememba 15**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 8 – odstavek 2 – točka b b (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***(bb) če v letu n–1 obstaja presežek, znesek, ki je enak temu presežku, brez prihodkov iz točke (a).*** |

**Sprememba 16**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 8 – odstavek 2 – pododstavek 1 a (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Evropski parlament in Svet lahko po potrebi in v skrajnem primeru znesek iz prvega pododstavka povečata za znesek, ki v danem letu ne presega 0,04 % bruto nacionalnega dohodka Unije, kot je izračunan v tehnični prilagoditvi iz člena 4, in ki se v enem ali več razdelkih večletnega finančnega okvira za tekoče ali prihodnja proračunska leta v celoti izravna z razliko do zgornje meje pri odobritvah za prevzem obveznosti, odobritvah plačil ali obojem. Zneski, ki se izravnajo na ta način, se ne uporabijo več v okviru večletnega finančnega okvira in so skladni z zgornjo mejo lastnih sredstev.*** |

**Sprememba 17**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 8 – odstavek 2 – pododstavek 2**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| Komisija vsako leto v okviru tehničnih prilagoditev iz člena 4 izračuna zneske, ki so na voljo na podlagi prvega ***pododstavka, točki (a) in (b),*** tega odstavka. | Komisija vsako leto v okviru tehničnih prilagoditev iz člena 4 izračuna zneske, ki so na voljo na podlagi prvega ***in drugega pododstavka*** tega odstavka. |

**Sprememba 18**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 3 – člen 8 a (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Člen 8a*** |
| | ***Solidarnostna rezerva za naravne nesreče*** |
| | **1.** ***Solidarnostna rezerva za naravne nesreče se lahko kot zadnja možnost uporabi za financiranje odzivanja na posebne potrebe v Uniji v okviru odzivanja na izredne razmere in operacij podpore po škodi, ki nastane kot neposredna posledica naravne nesreče.*** |
| | **2.** ***Solidarnostna rezerva za naravne nesreče ne presega najvišjega letnega zneska 4 milijarde EUR (v cenah iz leta 2025). Del letnega zneska, ki se v letu n ne porabi, se lahko uporabi v naslednjih letih do leta 2034.*** |
| | ***Vsako leto 1. oktobra vsaj četrtina letnega zneska solidarnostne rezerve za naravne nesreče ostane na razpolago za kritje potreb, ki*** |

| | |
|---|---|
| | ***bi lahko nastale do konca leta.*** |
| | ***V izjemnih primerih in če preostala finančna sredstva ne zadostujejo za kritje zneskov, ki so po oceni potrebni v letu nastanka dogodka, kot je opredeljen v odstavku 1, lahko Komisija predlaga, da se razlika financira iz letnih zneskov iz odstavka 2, ki so na razpolago v naslednjem letu, in sicer največ do zneska 1 milijarde EUR (v cenah iz leta 2025).*** |
| | ***3. Sredstva za solidarnostno rezervo za naravne nesreče so vključena v splošni proračun Unije kot rezervacija.*** |

**Sprememba 19**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 4 – člen 9 – naslov**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***Revizija večletnega finančnega okvira za zagotovitev spoštovanja zgornje meje lastnih sredstev*** | ***Vmesni pregled večletnega finančnega okvira*** |

**Sprememba 20**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 4 – člen 9 – odstavek 1 a (novo)**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***1a. Komisija najpozneje do 31. julija 2031 predstavi pregled delovanja večletnega finančnega okvira. Temu obveznemu pregledu se po potrebi priloži zakonodajni predlog za revizijo te uredbe.*** |

| | |
|---|---|
| | ***Predhodno dodeljena nacionalna sredstva v skladu z Uredbo XXXX/2027 [načrti za nacionalna in regionalna partnerstva] se zaradi te revizije ne zmanjšajo.*** |

**Sprememba 21**

**Predlog uredbe**
**Poglavje 5 – člen 13**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| Komisija do ***1. julija 2033*** predloži predlog novega večletnega finančnega okvira. | Komisija do ***1. julija 2032*** predloži predlog novega večletnega finančnega okvira. |

***Spremembe medinstitucionalnega sporazuma***

129. poudarja, da bi bilo treba zaradi pogajanj o novi uredbi o večletnem finančnem okviru in njenega sprejetja predlog medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju spremeniti, kot sledi:

**Sprememba 22**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Naslov**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM | MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUM |
| med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o ***proračunski disciplini,*** sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju | med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju |

**Sprememba 23**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Uvodna izjava 1**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 1. Namen tega sporazuma, sprejetega v skladu s členom 295 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), je ***izvajanje proračunske discipline in*** izboljšanje poteka letnega proračunskega postopka in sodelovanja med institucijami v proračunskih zadevah ter zagotovitev dobrega finančnega poslovodenja. | 1. Namen tega sporazuma, sprejetega v skladu s členom 295 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), je izboljšanje poteka letnega proračunskega postopka in sodelovanja med institucijami v proračunskih zadevah ter zagotovitev dobrega finančnega poslovodenja. |

**Sprememba 24**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 1**
Oddelek A – točka 7

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 7. Institucije skladno s členom 312(5) PDEU storijo vse potrebno za lažje sprejetje novega večletnega finančnega okvira ali njegove spremembe v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom iz člena 312(2) PDEU. | 7. Institucije skladno s členom 312(5) PDEU storijo vse potrebno za lažje sprejetje novega večletnega finančnega okvira ali njegove spremembe v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom iz člena 312(2) PDEU. |

Takšno ukrepanje ***bo vključevalo*** redne sestanke in izmenjavo informacij med Evropskim parlamentom ***in*** Svetom, na pobudo Komisije ***pa tudi*** sestanke predsednikov institucij, kot je določeno v členu 324 PDEU, z namenom spodbujanja posvetovanj in zbliževanja stališč institucij. Kadar ***bo predstavljen*** predlog za nov večletni finančni okvir ali njegovo temeljito spremembo, ***bodo*** institucije ***skušale*** določiti posebne ureditve za medsebojno sodelovanje in dialog med celotnim postopkom do sprejetja predloga.

Takšno ukrepanje ***vključuje:***

***(a)*** redne sestanke in izmenjavo informacij med Evropskim parlamentom***,*** Svetom ***in Komisijo na politični in tehnični ravni v celotnem procesu, vključno z navzočnostjo predstavnikov Evropskega parlamenta na uradnih in neuradnih srečanjih Sveta za splošne zadeve, na katerih se razpravlja o večletnem finančnem okviru;***

***(b)*** na pobudo Komisije***, tudi na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta,*** sestanke predsednikov institucij, kot je določeno v členu 324 PDEU, z namenom spodbujanja posvetovanj in zbliževanja stališč institucij***;***

***(c) posredovanje pravočasnih podatkov in informacij s strani Komisije, tudi na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta, ter organizacijo tehničnih informativnih sestankov za obe instituciji;***

***(d) tristranska pogajanja.***

Kadar ***je*** predstavljen predlog za nov večletni finančni okvir ali njegovo temeljito spremembo, institucije ***skušajo na podlagi časovnega razporeda, ki ga predlaga Komisija***, določiti posebne ureditve za medsebojno sodelovanje in dialog med celotnim postopkom do sprejetja predloga***, vštevši predvsem ukrepe iz prvega pododstavka***.

***Če pride pri časovnem razporedu iz drugega***

***pododstavka do zamude, zaradi katere obstaja tveganje, da do konca posameznega finančnega okvira Svet ne bo sprejel uredbe o določitvi novega finančnega okvira, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži načrt izrednih ukrepov.***

**Sprememba 25**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 1**
Oddelek B – točka 9

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***Enotni instrument za rezervo*** | ***črtano*** |
| ***9. Komisija predlaga uporabo vseh zneskov ali dela zneskov iz člena 7(1), točka (c), uredbe o večletnem finančnem okviru (v nadaljnjem besedilu: varnostna rezerva), potem ko se prepriča, da potrebnih odobritev za prevzem obveznosti ali odobritev plačil, odvisno od primera, ni mogoče financirati drugače. Takšen predlog se lahko predloži v zvezi s predlogom proračuna ali predlogom spremembe proračuna.*** | |
| ***Evropski parlament in Svet lahko varnostno rezervo uporabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.*** | |

**Sprememba 26**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 1**
Oddelek B – točka 9 a (novo)

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Solidarnostna rezerva za naravne nesreče*** |
| | ***9a. Kadar Komisija meni, da so izpolnjeni pogoji za uporabo solidarnostne rezerve za naravne nesreče, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži*** |

***predlog o prerazporeditvi iz te rezerve v ustrezne proračunske vrstice v skladu s finančno uredbo.***

***O uporabi zadevnih zneskov na podlagi člena 8a(1) uredbe o večletnem finančnem okviru Evropski parlament in Svet odločata skupaj na podlagi predloga Komisije.***

***Preden Komisija predlaga, da se za pomoč uporabijo sredstva iz solidarnostne rezerve za naravne nesreče, preuči možnosti za prerazporeditev odobritev.***

**Sprememba 27**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
**Oddelek A – točka 10 – pododstavka 2 in 3**

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| Evropski parlament in Svet ter Komisija ob pripravi predloga proračuna se zavezujejo, da se v celotnem obdobju trajanja zadevnega programa ali instrumenta od tega zneska ne bodo odmaknili za več kot ***20 %***, razen če nastopijo ustrezno upravičene nove okoliščine, vključno v zvezi s prednostnimi nalogami politike Unije, pri čemer se upoštevajo rezultati, pridobljeni pri izvajanju programov in instrumentov. | Evropski parlament in Svet ter Komisija ob pripravi predloga proračuna se zavezujejo, da se v celotnem obdobju trajanja zadevnega programa ali instrumenta od tega zneska ne bodo odmaknili za več kot ***5 %***, razen če nastopijo ustrezno upravičene nove okoliščine, vključno v zvezi s prednostnimi nalogami politike Unije, pri čemer se upoštevajo rezultati, pridobljeni pri izvajanju programov in instrumentov. ***Vsako povečanje na podlagi takega odmika mora ostati pod obstoječo zgornjo mejo zadevnega razdelka, pri čemer to ne posega v uporabo instrumentov iz uredbe o večletnem finančnem okviru in tega sporazuma.*** |
| Ta točka se ne uporablja za odobritve, predhodno dodeljene po državah članicah na podlagi Uredbe [(EU) XXXX/XX] [Sklad za nacionalna in regionalna partnerstva]. | Ta točka se ne uporablja za odobritve, predhodno dodeljene po državah članicah na podlagi Uredbe [(EU) XXXX/XX] [Sklad za nacionalna in regionalna partnerstva]. |

**Sprememba 28**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek A – točka 11

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | Sprememba |
|---|---|
| 11. Da se zagotovijo natančne in zanesljive napovedi proračunskih posledic temeljnih | 11. Da se zagotovijo natančne in zanesljive napovedi proračunskih posledic temeljnih |

aktov v smislu člena 2(4) finančne uredbe in zakonodajnih predlogov v obravnavi, Komisija predlogu proračuna priloži popolno okvirno finančno načrtovanje za razdelka 2 in 3 večletnega finančnega okvira. V tem načrtovanju, razčlenjenem po razdelkih, področjih politik in proračunskih vrsticah, ***bi bilo treba določiti***:

(a) ***temeljne akte***, pri čemer je treba razlikovati med večletnimi programi, pravnimi akti, s katerimi se ustanovijo decentralizirane agencije ali se decentraliziranim agencijam zaupajo naloge, in letnimi ukrepi:

(1) Komisija ***bi morala*** pri večletnih programih ***navesti*** postopek, po katerem so bili ti sprejeti, trajanje programov, skupna okvirna finančna sredstva in delež, dodeljen za upravne odhodke;

(2) Komisija ***bi morala*** pri pravnih aktih, s katerimi se ustanovijo decentralizirane agencije ali se decentraliziranim agencijam zaupajo nove naloge, ***navesti*** pravno podlago, na podlagi katere so bili sprejeti, in predložiti večletne ocene;

(3) Komisija ***bi morala*** pri letnih ukrepih (v zvezi s pilotnimi projekti in pripravljalnimi ukrepi) in ukrepih, ki se financirajo v okviru njenih pooblastil, ***navesti*** večletne ocene;

(b) ***zakonodajne predloge*** Komisije v obravnavi z najnovejšimi informacijami o njihovih morebitnih proračunskih posledicah, vključno s povezano

aktov v smislu člena 2(4) finančne uredbe in zakonodajnih predlogov v obravnavi, Komisija predlogu proračuna priloži popolno okvirno finančno načrtovanje za ***mehanizem EU, vzpostavljen z [uredba o načrtu za nacionalna in regionalna partnerstva], in za vse programe iz*** razdelka 2 in 3 večletnega finančnega okvira. V tem načrtovanju, razčlenjenem po razdelkih, področjih politik in proračunskih vrsticah ***se določijo***:

(a) ***temeljni akti***, pri čemer je treba razlikovati med večletnimi programi, pravnimi akti, s katerimi se ustanovijo decentralizirane agencije ali se decentraliziranim agencijam zaupajo naloge, in letnimi ukrepi:

(1) Komisija pri večletnih programih ***navede*** postopek, po katerem so bili ti sprejeti, trajanje programov, skupna okvirna finančna sredstva in delež, dodeljen za upravne odhodke;

(2) Komisija pri pravnih aktih, s katerimi se ustanovijo decentralizirane agencije ali se decentraliziranim agencijam zaupajo nove naloge, ***navede*** pravno podlago, na podlagi katere so bili sprejeti, in predloži večletne ocene;

(3) Komisija pri letnih ukrepih (v zvezi s pilotnimi projekti in pripravljalnimi ukrepi) in ukrepih, ki se financirajo v okviru njenih pooblastil, ***navede*** večletne ocene;

(b) ***zakonodajni predlogi*** Komisije v obravnavi z najnovejšimi informacijami o

potrebo po spremembi načrtovanja v primeru sprejetja, kadar je to potrebno.

Pri okvirnem finančnem načrtovanju se pregledno prikažejo nedodeljeni zneski in rezerve v okviru večletnih programov.

Komisija ***bi morala preučiti načine za navzkrižno sklicevanje med finančnim načrtovanjem in svojim načrtovanjem*** zakonodaje, da bi zagotovila natančnejše in zanesljivejše napovedi. Komisija ***bi morala*** za vsak zakonodajni predlog ***navesti***, ali je vključen v načrtovanje, sporočeno v času predstavitve predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna. Komisija ***bi morala*** Evropski parlament in Svet zlasti ***obvestiti*** o:

(a) vseh sprejetih novih zakonodajnih aktih in vseh predstavljenih predlogih v obravnavi, ki niso vključeni v načrtovanje, sporočeno v času priprave predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna (z ustreznimi zneski);

(b) zakonodaji, predvideni v letnem zakonodajnem delovnem programu Komisije, z navedbo, ali je verjetno, da bodo imeli ukrepi finančne posledice.

Komisija ***bi morala navesti***, kako se načrtovanje spremeni zaradi novih zakonodajnih predlogov, kadar koli bi bilo potrebno.

njihovih morebitnih proračunskih posledicah, vključno s povezano potrebo po spremembi načrtovanja v primeru sprejetja, kadar je to potrebno.

***Komisija predlogu proračuna priloži tudi okvirno finančno načrtovanje po glavnih ciljih za sredstva v okviru deljenega upravljanja iz razdelka 1.*** Pri okvirnem finančnem načrtovanju se pregledno prikažejo nedodeljeni zneski in rezerve v okviru večletnih programov.

Komisija ***navzkrižno poveže finančno načrtovanje in svoje načrtovanje*** zakonodaje, da bi zagotovila natančnejše in zanesljivejše napovedi. Komisija za vsak zakonodajni predlog ***navede***, ali je vključen v načrtovanje, sporočeno v času predstavitve predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna. Komisija Evropski parlament in Svet zlasti ***obvesti*** o:

(a) vseh sprejetih novih zakonodajnih aktih in vseh predstavljenih predlogih v obravnavi, ki niso vključeni v načrtovanje, sporočeno v času priprave predloga proračuna ali po končnem sprejetju proračuna (z ustreznimi zneski);

(b) zakonodaji, predvideni v letnem zakonodajnem delovnem programu Komisije, z navedbo, ali je verjetno, da bodo imeli ukrepi finančne posledice.

Komisija ***navede***, kako se načrtovanje spremeni zaradi novih zakonodajnih predlogov,

| | |
|---|---|
| Okvirno finančno načrtovanje se po sprejetju proračuna posodobi, tako da se v njem upoštevajo rezultati proračunskega postopka in drugih zadevnih odločitev. | kadar koli bi bilo potrebno.<br><br>Okvirno finančno načrtovanje se po sprejetju proračuna posodobi, tako da se v njem upoštevajo rezultati proračunskega postopka in drugih zadevnih odločitev. ***Vsebuje podroben pregled za celotno programsko obdobje, podrobno razlago sprememb v primerjavi s finančnim načrtovanjem za prejšnje leto in vsako odstopanje od prednostnega referenčnega zneska iz točke 10.*** |

**Sprememba 29**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek A – točka 11 b (novo)

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Dialog o lastnih sredstvih*** |
| | ***11b. Vse tri institucije bodo vzdrževale reden medinstitucionalni dialog o lastnih sredstvih, v okviru katerega se bodo sestale vsaj enkrat na predsedstvo Sveta in pogosteje na zahtevo ene institucije.*** |

**Sprememba 30**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek A – točka 11 c (novo)

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***Zaveze*** |
| | ***11c. Preden Komisija objavi finančne zaveze v podporo tretjim državam, o tem obvesti proračunski organ in upošteva*** |

| | |
|---|---|
| | ***njegova stališča o teh zadevah; Komisija za vsak tak primer poda podrobne in celovite informacije, tudi o viru financiranja finančnih obveznosti, o tem, ali se obstoječa sredstva preusmerjajo oziroma ali je treba uporabiti nova sredstva, tudi kadar gre za posojila, ali o uporabi prilagodljivosti, rezerv ali drugače nedodeljenih zneskov.*** |

**Sprememba 31**

**Predlog medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek B – naslov

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| ***B. DECENTRALIZIRANE AGENCIJE IN EVROPSKE ŠOLE*** | ***B. OCENA FINANČNIH POSLEDIC*** |

**Sprememba 32**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek B – točka 12 – pododstavki 1 do 3

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 12. Komisija ***bi morala*** pred predstavitvijo predloga za ustanovitev nove decentralizirane agencije in po preučitvi možnosti za dodelitev predvidenih nalog obstoječi instituciji, agenciji ali organu, ***pripraviti*** temeljito, celovito in objektivno oceno učinka, pri kateri bi med drugim upoštevala potrebno kritično maso osebja in kompetence, vidike stroškov in koristi, | 12. Komisija pred predstavitvijo predloga za ustanovitev nove decentralizirane agencije in po ***potrebi po*** preučitvi možnosti za dodelitev predvidenih nalog obstoječi instituciji, agenciji ali organu, ***pripravi*** temeljito, celovito in objektivno oceno učinka, pri kateri bi med drugim upoštevala potrebno kritično maso osebja in kompetence, vidike stroškov in koristi, |

skladnost, subsidiarnost in sorazmernost, vpliv na dejavnosti Unije ter proračunske posledice za zadevni odhodkovni razdelek. Na podlagi teh informacij in brez poseganja v zakonodajne postopke***, ki urejajo ustanovitev decentralizirane agencije,*** se Evropski parlament in Svet v okviru proračunskega sodelovanja zavezujeta, da bosta pravočasno dosegla dogovor ***o financiranju predlagane decentralizirane agencije***.

Uporablja se naslednji postopek:

— prvič, Komisija vsak predlog za ustanovitev nove decentralizirane agencije sistematično predstavi na prvem proračunskem trialogu, ki sledi sprejetju njenega predloga, predstavi oceno finančnih posledic, priloženo zakonodajnemu predlogu, ***v katerem se predlaga ustanovitev decentralizirane agencije,*** in ponazori posledice tega pravnega akta za preostanek obdobja finančnega načrtovanja;

— drugič, Komisija med zakonodajnim postopkom pomaga zakonodajalcu pri oceni finančnih posledic predlaganih sprememb; te finančne posledice ***bi bilo treba obravnavati v*** ustreznih ***korakih zadevnega zakonodajnega postopka***;

— tretjič, Komisija pred zaključkom zakonodajnega postopka predstavi posodobljeno oceno finančnih posledic, v kateri upošteva morebitne spremembe, ki jih predlaga zakonodajalec; o

skladnost, subsidiarnost in sorazmernost, vpliv na ***nacionalne*** dejavnosti ***in dejavnosti*** Unije ter proračunske posledice za zadevni odhodkovni razdelek. Na podlagi teh informacij in brez poseganja v ***zadevne*** zakonodajne postopke se Evropski parlament in Svet v okviru proračunskega sodelovanja zavezujeta, da bosta pravočasno dosegla dogovor.

Uporablja se naslednji postopek:

— prvič, Komisija vsak predlog za ustanovitev nove decentralizirane agencije sistematično predstavi na prvem proračunskem trialogu, ki sledi sprejetju njenega predloga, predstavi oceno finančnih posledic, priloženo zakonodajnemu predlogu, in ponazori posledice tega pravnega akta za preostanek obdobja finančnega načrtovanja;

— drugič, Komisija med zakonodajnim postopkom pomaga zakonodajalcu pri oceni finančnih posledic predlaganih sprememb; te finančne posledice ***se obravnavajo na*** ustreznih ***zakonodajnih trialogih***;

— tretjič, Komisija pred zaključkom zakonodajnega postopka predstavi posodobljeno oceno finančnih posledic, v kateri upošteva morebitne spremembe, ki jih predlaga zakonodajalec; ***zakonodajalec razpravlja*** o tej ***posodobljeni*** oceni finančnih posledic***, preden je dosežen končni dogovor, in*** formalno potrdi ***končno različico***; ***končno***

| | |
|---|---|
| tej ***dokončni*** oceni finančnih posledic ***se razpravlja pred končnim dogovorom, zakonodajalec pa jo nato*** formalno potrdi; uvrsti ***se*** tudi na dnevni red naslednjega proračunskega trialoga (v nujnih primerih v poenostavljeni obliki), da bi se dosegel dogovor o financiranju; | ***oceno finančnih posledic*** uvrsti tudi na dnevni red naslednjega proračunskega trialoga (v nujnih primerih v poenostavljeni obliki), da bi se dosegel dogovor o financiranju; |
| — četrtič, doseženi dogovor, v katerem je upoštevana proračunska ocena Komisije glede vsebine zakonodajnega postopka, se potrdi s skupno izjavo; to skupno izjavo morata potrditi Evropski parlament in Svet, vsak v skladu s svojim poslovnikom. | — četrtič, doseženi dogovor, v katerem je upoštevana proračunska ocena Komisije glede vsebine zakonodajnega postopka, se potrdi s skupno izjavo; to skupno izjavo morata potrditi Evropski parlament in Svet, vsak v skladu s svojim poslovnikom. |
| | ***Komisija skupaj s predlogom proračuna pripravi konsolidiran letni pregled vseh sprememb programov in agencij v primerjavi z izhodiščem večletnega finančnega okvira.*** |
| Enak postopek ***bi se moral uporabiti*** za sleherno spremembo pravnega akta v zvezi z decentralizirano agencijo, če ***bi*** takšna sprememba ***vplivala*** na sredstva zadevne agencije. | Enak postopek ***se uporabi*** za sleherno spremembo pravnega akta v zvezi z decentralizirano agencijo, če takšna sprememba ***vpliva*** na sredstva zadevne agencije. |

**Sprememba 33**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek B – točka 13

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 13. Pri proračunskem postopku ***bi bilo treba*** ustrezno ***upoštevati*** zadevne določbe iz skupnega pristopa, priloženega Skupni izjavi Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije | 13. Pri proračunskem postopku ***se ustrezno upoštevajo*** zadevne določbe iz skupnega pristopa, priloženega Skupni izjavi Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije in Evropske |

| | |
|---|---|
| in Evropske komisije o decentraliziranih agencijah, ki je bila podpisana 19. julija 2012. | komisije o decentraliziranih agencijah, ki je bila podpisana 19. julija 2012. |

**Sprememba 34**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek B – točka 14

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 14. Ko svet guvernerjev Evropskih šol predvidi ustanovitev nove evropske šole, ***se za oceno posledic tega za proračun Unije smiselno uporabi podoben postopek***. | 14. Ko svet guvernerjev Evropskih šol ***prvič*** predvidi ustanovitev ***ali razširitev*** nove evropske šole, ***Komisija obvesti Evropski parlament in Svet s poročilom, ki vsebuje predhodne informacije o predlagani ustanovitvi ali razširitvi šole, vključno s proračunskimi posledicami. Takoj ko svet guvernerjev sprejme odločitev o ustanovitvi ali razširitvi šole, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži drugo poročilo, ki vsebuje najnovejše informacije o proračunskih posledicah odločitve.*** |

**Sprememba 35**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek B – točka 15

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 15. Kadar Komisija predloži predlog za sprejetje akta Sveta, ki temelji na členu 122 PDEU in lahko ima znatne posledice za proračun Unije, se ***lahko*** | 15. Kadar Komisija predloži predlog za sprejetje akta Sveta, ki temelji na členu 122 PDEU in lahko ima znatne posledice za proračun Unije, se uporabljajo |

| | |
|---|---|
| uporabljajo naslednje ureditve za postopek proračunskega nadzora med Evropskim parlamentom in Svetom ob aktivni pomoči Komisije. | naslednje ureditve za postopek proračunskega nadzora med Evropskim parlamentom in Svetom ob aktivni pomoči Komisije. |

**Sprememba 36**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 2**
Oddelek B – točka 16

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 16. Komisija ***bo*** k vsakemu predlogu akta Sveta na podlagi člena 122 PDEU priložila oceno proračunskih posledic predlaganega pravnega akta in ***navedla***, ali ima po njenem mnenju ta akt lahko znatne posledice za proračun Unije. Na tej podlagi lahko Evropski parlament in Svet zahtevata, da postopek steče. | 16. Komisija k vsakemu predlogu akta Sveta na podlagi člena 122 PDEU ***priloži*** oceno proračunskih posledic predlaganega pravnega akta in ***navede***, ali ima po njenem mnenju ta akt lahko znatne posledice za proračun Unije. Na tej podlagi lahko Evropski parlament in Svet zahtevata, da postopek steče. |
| Postopek ***bo potekal*** v skupnem odboru, ki ga bodo sestavljali predstavniki Evropskega parlamenta in Sveta na ustrezni ravni. Komisija ***bo sodelovala*** pri delu tega skupnega odbora. | Postopek ***poteka*** v skupnem odboru, ki ga sestavljajo predstavniki Evropskega parlamenta in Sveta na ustrezni ravni. Komisija ***sodeluje*** pri delu tega skupnega odbora. |
| Evropski parlament in Svet ***bosta***, ne da bi to vplivalo na pooblastila slednjega iz člena 122 PDEU, ***vzpostavila*** konstruktiven dialog v prizadevanjih za skupno razumevanje proračunskih posledic predvidenega pravnega akta, pri tem pa ustrezno ***upoštevala*** nujnost zadeve. | Evropski parlament in Svet, ne da bi to vplivalo na pooblastila slednjega iz člena 122 PDEU, ***vzpostavita*** konstruktiven dialog v prizadevanjih za skupno **pisno** razumevanje proračunskih posledic predvidenega pravnega akta, pri tem pa ustrezno ***upoštevata*** nujnost zadeve. |
| Postopek ***bi moral potekati*** največ dva meseca, razen če mora biti zadevni akt sprejet pred določenim datumom ali, *če je* | Postopek ***poteka*** največ dva meseca ***od datuma, na katerega se je začel. Če je treba*** zadevni akt ***sprejeti pred koncem tega dvomesečnega obdobja*** ali če je |

| | |
|---|---|
| *zadeva nujna**, v krajšem roku, ki ga določi Svet.*** | zadeva nujna***, lahko Evropski parlament in Svet sporazumno skrajšata to obdobje**.* |

**Sprememba 37**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek A – naslov

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| A. Izvrševanje proračuna, plačila ***in*** neporavnane obveznosti (reste à liquider – RAL) | A. Izvrševanje proračuna, plačila***,*** neporavnane obveznosti (reste à liquider – RAL) ***in pogojne obveznosti*** |

**Sprememba 38**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek A – točka 19

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 19. ***Ker je treba zagotoviti*** urejen razvoj skupnih odobritev plačil glede na odobritve za prevzem obveznosti, da se prepreči kakršen koli neobičajen prenos neporavnanih obveznosti (RAL), institucije soglašajo, da bodo podrobno spremljale napovedi plačil in stopnjo RAL ***in tako ublažile tveganje, da bi bilo izvajanje programov Unije ovirano, ker bi ob koncu večletnega finančnega okvira zmanjkalo odobritev plačil**.* | 19. ***Da bi lahko Unija izpolnila svoje finančne obveznosti iz naslova sedanjih in prihodnjih zavez v skladu s členom 323 PDEU in da bi zagotovili*** urejen razvoj skupnih odobritev plačil glede na odobritve za prevzem obveznosti, da se prepreči kakršen koli neobičajen prenos neporavnanih obveznosti (RAL), institucije soglašajo, da bodo podrobno spremljale ***dejavnosti dajanja in najemanja posojil ter pogojne obveznosti, pa tudi*** napovedi plačil in stopnjo RAL***, da bi ublažile tveganje, da bi bilo izvajanje programov Unije ovirano, ker bi ob koncu večletnega finančnega okvira zmanjkalo odobritev plačil.*** |
| Med proračunskim postopkom se | |

| | |
|---|---|
| institucije redno sestajajo, da bi skupaj ocenile stanje in možnosti za izvrševanje proračuna v tekočem in prihodnjih proračunskih letih. Navedeno ocenjevanje poteka v obliki namenskih medinstitucionalnih sestankov na ustrezni ravni, za katere Komisija predhodno ***po potrebi*** zagotovi podrobne informacije o stanju izvrševanja plačil, o prejetih zahtevkih za plačilo in spremenjenih napovedih, vključno z dolgoročnimi napovedmi, kadar je to ustrezno, ter ***relevantne*** informacije o pogojnih obveznostih. | Med proračunskim postopkom se institucije redno sestajajo, da bi skupaj ocenile stanje in možnosti za ***dajanje in najemanje posojil ter pogojne obveznosti, pa tudi za*** *izvrševanje proračuna v tekočem in prihodnjih proračunskih letih.* Navedeno ocenjevanje poteka v obliki namenskih medinstitucionalnih sestankov na ustrezni ravni, za katere Komisija predhodno zagotovi podrobne informacije o stanju izvrševanja plačil, ***o prerazporeditvah,*** o prejetih zahtevkih za plačilo in spremenjenih napovedih, vključno z dolgoročnimi napovedmi, kadar je to ustrezno, ter ***popolne*** informacije o pogojnih obveznostih ***in ustreznem proračunskem kritju, vključno z dolgoročnimi napovedmi, metodologijami ter novostmi o najemanju in dajanju posojil.*** |

**Sprememba 39**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek B – točka 20 – pododstavki 2 do 5

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| Komisija se zavezuje, da bo Evropski parlament redno obveščala o pripravah na pogajanja o sporazumih o ribištvu, njihovem poteku in dokončanju, vključno z njihovimi proračunskimi posledicami. | Komisija se zavezuje, da bo Evropski parlament redno obveščala o pripravah na pogajanja o sporazumih o ribištvu, njihovem poteku in dokončanju, vključno z njihovimi proračunskimi posledicami. |
| Institucije se zavezujejo, da bodo v zakonodajnem postopku v zvezi s sporazumi o ribištvu storile vse za čim hitrejšo izvedbo vseh postopkov. | Institucije se zavezujejo, da bodo v zakonodajnem postopku v zvezi s sporazumi o ribištvu storile vse za čim hitrejšo izvedbo vseh postopkov***, obenem pa v celoti spoštovale notranja pravila*** |

| | |
|---|---|
| | ***vsake posamezne institucije.*** |
| | ***Komisija si prizadeva pravočasno zaključiti pogajanja o novih sporazumih o ribištvu ali o obnovitvi sporazumov o ribištvu, da se protokoli ne bi začasno uporabljali preden Evropski parlament odobri sklenitev sporazumov ali protokolov.*** |
| Zneski, ki so v proračunu določeni za nove sporazume o ribištvu ali za podaljšanje sporazumov o ribištvu, ki naj bi začeli veljati ***ali se začasno uporabljati*** do 1. januarja zadevnega proračunskega leta, se vključijo v glavno operativno proračunsko vrstico. | Zneski, ki so v proračunu določeni za nove sporazume o ribištvu ali za podaljšanje sporazumov o ribištvu, ki naj bi začeli veljati do 1. januarja zadevnega proračunskega leta, se vključijo v glavno operativno proračunsko vrstico. |
| Zneski, ki so v proračunu določeni za nove sporazume o ribištvu ali za podaljšanje tovrstnih sporazumov, ki začnejo veljati po 1. januarju zadevnega proračunskega leta, se vključijo v rezervo. | Zneski, ki so v proračunu določeni za nove sporazume o ribištvu ali za podaljšanje tovrstnih sporazumov, ki začnejo veljati po 1. januarju zadevnega proračunskega leta, se vključijo v rezervo. |

**Sprememba 40**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek C – točka 22

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 22. Skupni znesek operativnih odhodkov SZVP se v celoti vključi v eno proračunsko poglavje z naslovom „SZVP“. Ta znesek zajema dejanske predvidljive potrebe, ocenjene pri pripravi predloga proračuna na podlagi napovedi, ki jih vsako leto oblikuje visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik). Razumen znesek bo na voljo za kritje | 22. Skupni znesek operativnih odhodkov SZVP se v celoti vključi v eno proračunsko poglavje z naslovom „SZVP“. Ta znesek zajema dejanske predvidljive potrebe, ocenjene pri pripravi predloga proračuna na podlagi napovedi, ki jih vsako leto oblikuje visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik). Razumen znesek bo na voljo za kritje |

| | |
|---|---|
| nepredvidenih ukrepov. ***V rezervo se ne sme vključiti nobenih sredstev.*** | nepredvidenih ukrepov. |

**Sprememba 41**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek C – točka 24 – pododstavka 1 in 2

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 24. Vsako leto se visoki predstavnik posvetuje z Evropskim parlamentom o dokumentu za prihodnost, ki se pošlje do 15. junija zadevnega leta ter določa glavne vidike in osnovne usmeritve SZVP, vključno s finančnimi posledicami za splošni proračun Unije, ter oceno ukrepov, začetih v letu n – 1, in oceno usklajevanja in dopolnjevanja SZVP z drugimi instrumenti Unije za zunanje financiranje. Poleg tega visoki predstavnik v okviru rednega političnega dialoga o SZVP Evropski parlament redno obvešča ***na vsaj treh skupnih posvetovanjih na leto, dogovorjenih najpozneje 30. novembra vsako leto. Udeležbo na teh posvetovanjih določita Evropski parlament oziroma Svet, pri čemer upoštevata namen in naravo informacij, izmenjanih na teh posvetovanjih.*** | 24. Vsako leto se visoki predstavnik posvetuje z Evropskim parlamentom o dokumentu za prihodnost, ki se pošlje do 15. junija zadevnega leta ter določa glavne vidike in osnovne usmeritve SZVP, vključno s finančnimi posledicami za splošni proračun Unije, ter oceno ukrepov, začetih v letu n – 1, in oceno usklajevanja in dopolnjevanja SZVP z drugimi instrumenti Unije za zunanje financiranje. Poleg tega visoki predstavnik v okviru rednega ***finančnega in*** političnega dialoga o SZVP***, kot je določen v točki 24a,*** Evropski parlament redno obvešča. |
| ***Komisija je vabljena, da se udeleži teh posvetovanj.*** | |

**Sprememba 42**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del 3**
Oddelek C – točka 24 a (novo)

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***24a. Redni finančni in politični dialog o SZVP zadeva vse dejavnosti Unije, ki izhajajo iz izvajanja poglavja o SZVP, zlasti tiste, ki vključujejo odhodke ali finančne obveznosti za proračun Unije. Poteka vsaj petkrat letno, dogovor pa se sprejme najpozneje do 30. novembra leta n-1. V okviru tega dialoga se visoki predstavnik posvetuje z Evropskim parlamentom v skladu s členom 36 PEU, kot je opisano v točkah 22, 23 in 24 tega sporazuma, in poskrbi, da se njegova stališča ustrezno upoštevajo. Pri dialogu lahko sodelujejo tudi posebni predstavniki Evropske unije ali, kjer je to ustrezno, komisarji. Izvaja se v skladu z varnostnimi pravili, ki se uporabljajo za izmenjavo informacij.*** |

**Sprememba 43**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Del IV (novo)**
***MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE NA PODROČJU POGOJENOSTI S PRAVNO DRŽAVO***

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE NA PODROČJU POGOJENOSTI S PRAVNO DRŽAVO*** |

***Del A. Sodelovanje***

**25. (novo)** ***Komisija Parlamentu in Svetu zagotovi sistematičen, pravočasen, strukturiran in varen dostop do informacij v okviru izvajanja Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 in drugih pravil, povezanih z Listino o temeljnih pravicah in pogojenostjo s pravno državo, vključno s:***

***a. pisnim obvestilom, poslanim državam članicam;***

***b. morebitnimi zahtevami za dodatne informacije;***

***c. korespondenco med službami Komisije in državami članicami;***

***d. opažanji in poročili, ki jih predložijo države članice;***

***e. vsemi notranjimi dokumenti, ki vsebujejo pravne analize, ocenami ali drugimi ustreznimi dokumenti Komisije – vključno z ustreznimi informacijami, ki jih Komisija prejme od končnih prejemnikov – ki so podlaga za sprejetje ukrepov, podaljšanje, spremembo ali odpravo ukrepov ali neuvedbo veljavnih postopkov.***

***26. (novo) Po dogovoru se vzpostavi varen komunikacijski kanal, da se po potrebi zaščiti zaupnost.***

***Del B. Posvetovanje in dialog***

***27. (novo) Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu zagotovi informacije, preden predstavi kakršen koli predlog za sprejetje, podaljšanje, spremembo ali odpravo ukrepov, ter upošteva***

***stališča, izražena v zvezi s tem.***

***28. Komisija vsako četrtletje organizira strukturirane dialoge z ustreznimi odbori Evropskega parlamenta, da se zagotovi pretok informacij v realnem času in izboljša demokratični nadzor.***

***29. Institucije vzpostavijo redna srečanja na visoki ravni za izboljšanje usklajevanja v zvezi z naborom orodij za krepitev pravne države.***

***Del C. Preglednost in letno poročanje***

***30. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu v letnem proračunskem postopku posreduje konsolidiran letni seznam vseh odločitev o pogojenosti v vseh proračunskih postavkah.***

**Sprememba 44**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Priloga**
Del A – točka 1 a (novo)

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| | ***1a. Da bi zagotovili, da bosta lahko Evropski parlament in Svet učinkovito izvrševala svoja proračunska pooblastila, se proračunski položaji, prerazporeditve ali druga obvestila, zaradi katerih bi začeli teči zadevni roki, predložijo ob ustreznem upoštevanju morebitnih obdobij počitnic, katerih datume si institucije sporočijo pravočasno prek svojih ustreznih služb.*** |

**Sprememba 45**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Priloga**
Del B – točka 2

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 2. Pravočasno, preden Komisija sprejme predlog proračuna, se skliče proračunski trialog za razprave o prednostnih nalogah financiranja za proračun za prihodnje proračunsko leto. V razpravah se ***bodo upoštevale*** prednostne naloge politike Unije, ki so jih ***institucije opredelile*** v ustreznih dokumentih, njihov namen pa ***bo*** vsebinsko prispevati k proračunskemu postopku in preučiti, kako bi se lahko prednostne naloge najbolje odražale v naslednjem proračunu. | 2. Pravočasno, preden Komisija sprejme predlog proračuna, se skliče proračunski trialog za razprave o ***morebitnih*** prednostnih nalogah financiranja za proračun za prihodnje proračunsko leto. V razpravah se ***upoštevajo*** prednostne naloge politike Unije, ki sta jih ***v vlogi proračunskega organa*** v vseh ustreznih dokumentih ***opredelila Evropski parlament in Svet***, njihov namen pa ***je*** vsebinsko prispevati k proračunskemu postopku in preučiti, kako bi se lahko prednostne naloge najbolje odražale v naslednjem proračunu. |

**Sprememba 46**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Priloga**
Del D – točka 13

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
|---|---|
| 13. Proračunski trialog ***se lahko skliče*** pred glasovanjem na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta. | 13. Proračunski trialog ***je mogoče sklicati*** pred glasovanjem na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta. |

**Sprememba 47**

**Predlog Medinstitucionalnega sporazuma**
**Priloga**
Del E – točka 15

| *Besedilo, ki ga predlaga Komisija* | *Sprememba* |
| --- | --- |
| 15. Če se Svet ne strinja z vsemi spremembami, ki jih je sprejel Evropski parlament, ***bi moral*** svoje stališče ***potrditi*** v pismu, ki ga pošlje pred predvidenim prvim sestankom v spravnem obdobju. V takem primeru spravni odbor ukrepa v skladu s pogoji iz naslednjih točk te priloge. | 15. Če se Svet ne strinja z vsemi spremembami, ki jih je sprejel Evropski parlament, svoje stališče ***potrdi*** v pismu, ki ga pošlje pred predvidenim prvim sestankom v spravnem obdobju. V takem primeru spravni odbor ukrepa v skladu s pogoji iz naslednjih točk te priloge. |

°

° °

130. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

**Priloga I: Stališče Evropskega parlamenta o podatkih (tekoče cene in stalne cene za leto 2025) brez stroškov servisiranja dolga NextGenerationEU**

| v mio. EUR – v tekočih cenah z uporabo 2-odstotnega deflatorja | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI** | **2028** | **2029** | **2030** | **2031** | **2032** | **2033** | **2034** | **Skupaj 2028–2034** |
| **1. Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, kmetijstvo in podeželje, pomorstvo ter blaginja in varnost** | **155.131** | **152.647** | **149.516** | **146.740** | **143.070** | **129.536** | **120.725** | **997.366** |
| **2. Konkurenčnost, blaginja in varnost** | **74.825** | **90.966** | **93.066** | **97.694** | **99.148** | **101.491** | **102.507** | **659.697** |
| **3. Globalna Evropa** | **27.300** | **27.936** | **28.438** | **34.023** | **39.758** | **40.516** | **41.288** | **239.259** |
| **4. Uprava** | **14.945** | **15.584** | **16.281** | **16.870** | **17.466** | **18.062** | **18.669** | **117.877** |
| **ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI SKUPAJ** | **272.201** | **287.134** | **287.301** | **295.327** | **299.442** | **289.605** | **283.189** | **2.014.198** |
| | | | | | | | | |
| **ODOBRITVE PLAČIL SKUPAJ** | **271.032** | **305.040** | **300.920** | **296.118** | **279.007** | **275.902** | **267.875** | **1.995.894** |
| (v mio. EUR – v cenah iz leta 2025) | | | | | | | | |
| **ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI** | **2028** | **2029** | **2030** | **2031** | **2032** | **2033** | **2034** | **Skupaj 2028–2034** |
| **1. Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, kmetijstvo in podeželje, pomorstvo ter blaginja in varnost** | **146.152** | **140.992** | **135.392** | **130.273** | **124.525** | **110.534** | **100.996** | **888.864** |
| **2. Konkurenčnost, blaginja in** | **70.508** | **84.037** | **84.291** | **86.747** | **86.312** | **86.619** | **85.771** | **584.288** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **varnost** | | | | | | | | |
| **3. Globalna Evropa** | **25.727** | **25.810** | **25.758** | **30.214** | **34.615** | **34.583** | **34.551** | **211.260** |
| **4. Uprava** | **14.083** | **14.397** | **14.746** | **14.980** | **15.205** | **15.415** | **15.621** | **104.449** |
| **ODOBRITVE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI SKUPAJ** | **256.472** | **265.237** | **260.189** | **262.215** | **260.657** | **247.151** | **236.939** | **1.788.861** |
| | | | | | | | | |
| **ODOBRITVE PLAČIL SKUPAJ** | **255.399** | **281.809** | **272.552** | **262.944** | **242.892** | **235.479** | **224.145** | **1.775.220** |

## Priloga II: Stališče Evropskega parlamenta o razčlenitvi po programih

| **v milijardah EUR – odobritve za prevzem obveznosti (v tekočih cenah)** | **Predlog večletnega finančnega okvira** | **Stališče EP (1,27 % BND brez odplačila instrumenta NextGenerationEU)** | **Nominalna razlika** |
|---|---|---|---|
| **Večletni finančni okvir** | **1816,89** | **2014,20** | **197,30** |
| **Razdelek 1: Evropski socialni model in kakovost življenja, brez instrumenta NextGenerationEU** | 894,22 | 997,37 | 103,15 |
| Evropski sklad za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost | 865,08 | 972,86 | 107,79 |
| *SKP* | *293,70* | *433,01* | *139,31* |
| *od tega dohodkovna podpora* | *293,70* | *320,30* | *26,60* |
| *Podeželje* | *0,00* | *106,41* | *106,41* |
| *Enotna varnostna mreža** | *6,30* | *6,30* | *0,00* |
| *POSEI (ki bo vključen v SKP)* | *0,00* | *7,33* | *7,33* |
| *Ribištvo* | *2,00* | *7,29* | *5,29* |
| *Evropski sklad za regionalni razvoj, vključno z evropskim teritorialnim sodelovanjem (Interreg) in Kohezijskim skladom* | *228,06* | *306,93* | *78,87* |
| *od tega ESRR* | *183,15* | *248,37* | *65,23* |
| *Kohezijski sklad* | *34,65* | *46,99* | *12,34* |
| *Interreg* | *10,26* | *11,57* | *1,30* |
| *Evropski socialni sklad* | *0,00* | *124,19* | *124,19* |
| *Migracije – Azil, migracije in vključevanje*** | *11,98* | *13,31* | *1,34* |
| *Migracije – upravljanje meja in skupna vizumska politika*** | *15,40* | *17,12* | *1,72* |
| *Migracije – Notranja varnost*** | *6,84* | *7,61* | *0,76* |
| *Instrument EU**** | *65,63* | *56,08* | *-9,56* |
| *Nepovezani v načrtu za nacionalna in regionalna partnerstva* | *235,17* | *0,00* | *-235,17* |
| Podpora turški skupnosti na Cipru | 0,44 | 0,49 | 0,05 |
| Decentralizirane agencije | 22,89 | 22,89 | 0,00 |
| Razlika do zgornje meje | 5,82 | 1,13 | -4,69 |

* Znesek 6,3 milijarde EUR, ki ustreza enotni varnostni mreži, se upošteva v okviru SKP.
** Skupni znesek sredstev za NOTRANJE zadeve: 38,04 milijarde EUR
*** brez enotne varnostne mreže

| **v milijardah EUR – odobritve za prevzem obveznosti (v tekočih cenah)** | **Predlog večletnega finančnega okvira** | **Stališče EP (1,27 % BND brez odplačila instrumenta NextGenerationEU)** | **Nominalna razlika** |
|---|---|---|---|
| **Razdelek 2: Konkurenčnost, blaginja in varnost** | **589,59** | **659,70** | **70,10** |
| Evropski sklad za konkurenčnost | 234,30 | 264,35 | 30,05 |
| *od tega Ukrepi programa LIFE* | *0,00* | *3,39* | *3,39* |
| *Ukrepi za program EU za zdravje* | *0,00* | *10,05* | *10,05* |
| Obzorje Evropa | 175,00 | 200,00 | 25,00 |
| EURATOM/ITER | 9,79 | 9,79 | 0,00 |
| Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti – razgradnja (INSC-D) | 0,97 | 0,97 | 0,00 |
| Program Ignalina | 0,68 | 0,68 | 0,00 |
| IPE (promet, energetika, vojaška mobilnost) | 81,43 | 91,29 | 9,86 |
| Program Enotni trg in carina | 6,24 | 6,87 | 0,63 |
| Pericles (zaščita evra) | 0,01 | 0,01 | 0,00 |
| Program Erasmus+ | 40,83 | 47,39 | 6,56 |
| AgoraEU | 8,58 | 10,72 | 2,14 |
| Mehanizem EU na področju civilne zaščite in pripravljenost na področju zdravja (UCPM+) | 10,68 | 12,42 | 1,74 |
| Pravosodje | 0,80 | 0,89 | 0,09 |
| Decentralizirane agencije | 9,80 | 9,80 | 0,00 |
| Drugi ukrepi, pristojnosti | 2,49 | 2,49 | 0,00 |
| Razlika do zgornje meje | 8,01 | 2,03 | -5,98 |
| **Razdelek 3: Globalna Evropa** | **215,20** | **239,26** | **24,06** |
| Globalna Evropa | 200,31 | 225,00 | 24,69 |
| Skupna zunanja in varnostna politika | 3,37 | 3,76 | 0,39 |
| Čezmorske države in ozemlja, vključno z Grenlandijo | 1,00 | 2,08 | 1,09 |
| Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva | 1,33 | 1,69 | 0,36 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Drugi ukrepi, pristojnosti | 1,12 | 1,12 | 0,00 |
| Razlika do zgornje meje | 8,07 | 5,59 | -2,48 |
| **Razdelek 4: Uprava** | **117,88** | **117,88** | **0,00** |

| **v milijardah EUR – odobritve za prevzem obveznosti (v stalnih cenah iz leta 2025)** | **Predlog večletnega finančnega okvira** | **Stališče EP (1,27 % BND brez odplačila instrumenta NextGenerationEU)** | **Nominalna razlika** |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Večletni finančni okvir** | **1613,75** | **1788,86** | **175,11** |
| **Razdelek 1: Evropski socialni model in kakovost življenja, brez instrumenta NextGenerationEU** | 797,08 | 888,86 | 91,78 |
| Evropski sklad za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost | 771,29 | 867,19 | 95,90 |
| *SKP* | *261,01* | *385,12* | *124,11* |
| *od tega Dohodkovna podpora* | *261,01* | *284,65* | *23,64* |
| *Podeželje* | *0,00* | *94,88* | *94,88* |
| *Enotna varnostna mreža** | *5,60* | *5,60* | *0,00* |
| *POSEI (ki bo vključen v SKP)* | *0,00* | *6,50* | *6,50* |
| *Ribištvo* | *1,77* | *6,50* | *4,73* |
| *Evropski sklad za regionalni razvoj, vključno z evropskim teritorialnim sodelovanjem (Interreg) in Kohezijskim skladom* | *203,72* | *274,34* | *70,62* |
| *od tega ESRR* | *163,71* | *222,00* | *58,29* |
| *Kohezijski sklad* | *30,97* | *42,00* | *11,03* |
| *Interreg* | *9,04* | *10,34* | *1,30* |
| *Evropski socialni sklad* | *0,00* | *110,73* | *110,73* |
| *Migracije – Azil, migracije in vključevanje*** | *10,70* | *11,90* | *1,20* |
| *Migracije – upravljanje meja in skupna vizumska politika*** | *13,76* | *15,30* | *1,54* |
| *Migracije – Notranja varnost*** | *6,12* | *6,80* | *0,68* |
| *Instrument EU**** | *58,40* | *50,00* | *-8,40* |
| *Nepovezani v načrtu za nacionalna in regionalna partnerstva* | *210,20* | *0,00* | *-210,20* |
| Podpora turški skupnosti na Cipru | 0,39 | 0,43 | 0,04 |
| Decentralizirane agencije | 20,24 | 20,24 | 0,00 |
| Razlika do zgornje meje | 5,16 | 1,00 | -4,16 |

* Znesek 5,6 milijarde EUR, ki ustreza enotni varnostni mreži, se upošteva v okviru SKP.
** Skupni znesek sredstev za NOTRANJE zadeve: 34,0 milijarde EUR
*** brez enotne varnostne mreže

| **V milijardah EUR – odobritve za prevzem obveznosti (v stalnih cenah iz leta 2025)** | **Predlog večletnega** | **Stališče EP (1,27 % BND brez** | **Nominalna razlika** |
|---|---|---|---|

| | | | |
|---|---|---|---|
| | **finančnega okvira** | **odplačila instrumenta NextGenerationEU)** | |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Razdelek 2: Konkurenčnost, blaginja in varnost** | **522,21** | **584,29** | **62,08** |
| Evropski sklad za konkurenčnost | 207,40 | 234,00 | 26,60 |
| *od tega Ukrepi programa LIFE* | *0,00* | *3,00* | *3,00* |
| *Ukrepi za program EU za zdravje* | *0,00* | *8,90* | *8,90* |
| Obzorje Evropa | 154,88 | 177,01 | 22,13 |
| Obzorje Evropa | 8,71 | 8,71 | 0,00 |
| Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti – razgradnja (INSC-D) | 0,85 | 0,85 | 0,00 |
| Program Ignalina | 0,60 | 0,60 | 0,00 |
| IPE (promet, energetika, vojaška mobilnost) | 72,25 | 81,00 | 8,75 |
| Program Enotni trg in carina | 5,54 | 6,10 | 0,56 |
| Pericles (zaščita evra) | 0,01 | 0,01 | 0,00 |
| Program Erasmus+ | 36,19 | 42,00 | 5,81 |
| AgoraEU | 7,61 | 9,50 | 1,89 |
| Mehanizem EU na področju civilne zaščite in pripravljenost na področju zdravja (UCPM+) | 9,46 | 11,00 | 1,54 |
| Pravosodje | 0,71 | 0,79 | 0,08 |
| Decentralizirane agencije | 8,69 | 8,69 | 0,00 |
| Drugi ukrepi, pristojnosti | 2,23 | 2,23 | 0,00 |
| Razlika do zgornje meje | 7,09 | 1,80 | -5,29 |
| **Razdelek 3: Globalna Evropa** | **190,02** | **211,26** | **21,24** |
| Globalna Evropa | 176,83 | 198,63 | 21,80 |
| Skupna zunanja in varnostna politika | 2,99 | 3,34 | 0,35 |
| Čezmorske države in ozemlja, vključno z Grenlandijo | 0,89 | 1,85 | 0,96 |
| Sporazumi o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in regionalne organizacije za upravljanje ribištva | 1,18 | 1,50 | 0,32 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Drugi ukrepi, pristojnosti | 1,01 | 1,01 | 0,00 |
| Razlika do zgornje meje | 7,13 | 4,94 | -2,19 |
| **Razdelek 4: Uprava** | **104,45** | **104,45** | **0,00** |